

**ОТЧЕТ ЗА ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТТА И ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ (ОПФС) НА
ГРУПА ЗАД “ОЗК-ЗАСТРАХОВАНЕ” АД КЪМ 31.12.2022 г.**

Съдържание

Резюме	3
А. Дейност и резултати	5
A.1 Дейност.....	5
A.2 Резултати от подписваческа дейност.....	8
A.3 Резултати от инвестиции	9
A.4 Резултати от други дейности.....	10
A.5 Друга информация.....	10
Б. Система на управление.....	11
Б.1 Обща информация относно системата на управление.....	11
Б.2 Изисквания за квалификация и надеждност	16
Б.3 Система за управление на риска, включително собствена оценка на риска и платежоспособността	17
Б.4 Система за вътрешен контрол	22
Б.5 Функция за вътрешен одит	23
Б.6 Акциоерска функция	25
Б.7 Възлагане на дейности на външни изпълнители	27
Б.8 Друга информация.....	27
В. Рисков профил	29
В.1 Подписвачески риск.....	29
В.2 Пазарен риск	30
В.3 Кредитен риск.....	31
В.4 Ликвиден риск	31
В.5 Операционен риск	32
В.6 Други значителни рискове.....	32
В.7 Друга информация.....	33
Г. Оценка за целите на платежоспособността	34
Г.1 Активи	34
Г.2 Технически резерви.....	36
Г.3 Други пасиви.....	39
Г.4 Алтернативни методи за оценка	39
Г.5 Друга информация.....	39
Д. Управление на капитала.....	40
Д.1 Собствени средства	40
Д.2 Капиталово изискване за платежоспособност и минимално капиталово изискване	42
Д.3 Използване на подмодула на риска, свързан с акции, основаващ се на срока, при изчисляването на капиталовото изискване за платежоспособност	44
Д.4 Разлики между стандартната формула и всеки използван вътрешен модел	44
Д.5 Нарушения на минималното капиталово изискване и нарушения на капиталовото изискване за платежоспособност.....	44
Д.6 Друга информация.....	44

РЕЗЮМЕ

Докладът за платежоспособността и финансовото състояние ("ДПФС") е годишен доклад, който групата е задължена да изготвя, съгласно законодателството на Европейския съюз (ЕС) и българското законодателство, като част от режима "Платежоспособност II".

ДПФС е публичен документ. Дружеството-майка публикува този доклад на своя уебсайт и предоставя копие от него на надзорния орган КФН. Съдържанието на Доклада е предписано от регламент на ЕС.

Дейност и резултати

Настоящият доклад представя финансовото състояние на Дружеството-майка ЗАД ОЗК-Застраховане АД и контролираните от него дъщерни дружества ЗД "ОЗОК ИНС" АД и Медико – дентален център ОЗОК ЕООД, като една отчетна единица ("Групата"). Прилаганият метод на консолидация е пълна консолидация.

ЗАД „ОЗК-Застраховане“ АД ("Дружеството-майка") и ЗД "ОЗОК ИНС" АД са общозастрахователни дружества. „Медико - дентален център“ ЕООД е 100% дъщерно дружество на ОЗОК Инс. То е с капитал от 50 000 лева. Размерът на общата сума на активите му е 65 хиляди лева към 31.12.2022г. Това дружество е без съществено значение за групата.

Групата приключи годината с нетна печалбата за периода в размер на 11 551 хил.лв., в т.ч. принадлежаща на:

Дружеството-майка	11 664 хил.лв
Неконтролиращо участие	-113 хил.лв

Записаният премиен приход възлиза на 193,7 млн. лв. и се е увеличил с 0,13% спрямо края на предходната година.

Общите активи, държани от Групата намаляват до 365 млн.лв. (с 7,5 млн.лв. по-малко спрямо предходната година), като намалението се дължи основно на преоценки на ДЦК (-20 млн.лв.), в следствие на нарастващите лихвени нива и намаление на вземания по застрахователни операции (-7 млн), компенсирано в голяма степен от увеличение по статията „Пари и парични еквиваленти“ (+14 млн. лв.) и по статия „Имоти, машини съоръжения“ (+ 5,3 млн. лв.).

Система на управление

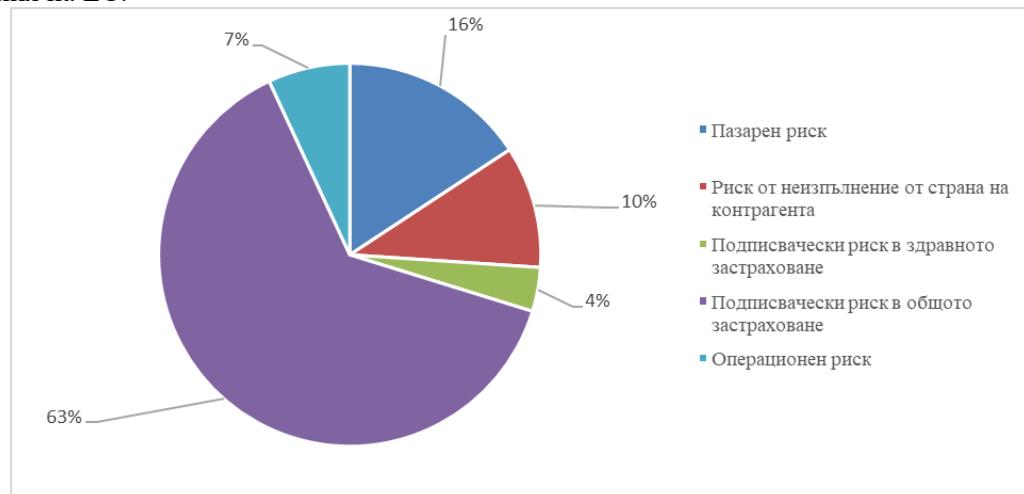
Структурата на управление на двете застрахователни дружества в групата е едностепенна - Съвет на директорите (СД), като всяко дружество се представлява от двама от неговите членове - Изпълнителни директори, заедно. Изпълнителните директори на двете дружества са едни и същи лица.

Рисков профил

Групата има добре дефиниран бизнес модел и стратегия за органичен растеж, който е съсредоточен в общото застраховане – основно автомобилно и имуществено застраховане.

Диаграмата по-долу показва структурата на рисковете, които формират общото капиталово изискване за платежоспособност на Групата ("SCR"). Това е размерът на капитала, който Групата

трябва да поддържа, за да е предпазена от екстремни рискови събития и да спази регуляторните изисквания на ЕС.

Видно от диаграмата най-голямата експозиция на Групата е Подписвачески риск (63% в общото застрахование и 4 % в здравното застрахование), свързан с основния предмет на дейност, който Дружествата от Групата осъществяват, следван от Пазарния риск, свързан с инвестициите на свободните парични средства.

Оценката за целите на платежоспособността и управлението на капитала

Таблицата по-долу обобщава активите и пасивите на Групата, оценени в съответствие както с Международните стандарти за финансово отчетане и с отчетните стандарти ("МСФО"), така и с регламентите за "Платежоспособност II".

в хил.лв.	МСФО оценка	Платежоспособност II оценка
Общо активи	364 556	262 048
Общо пасиви	331 228	191 978
Общо капиталови / собствени средства	33 327	70 070

Всички активи в баланса по "Платежоспособност II" се оценяват на същата база като във финансовите отчети (с изключение на ДМА за собствено ползване, които в МСФО отчета се оценяват по историческа цена, а не по справедлива стойност). Разликите в стойността на пасивите и активите и факторите, които ги обуславят са описани подробно в съответните раздели по-долу.

Управление на капитала

Рамката на Групата за управление на риска включва изрично изявление за риск апетит, свързан с капитала. Апетитът за риск определя ограниченията и задействанията за съотношението на допустимите собствени средства към капиталовите изисквания за платежоспособност. Кофициентът на покритие на капиталовите изисквания е ключов индикатор за риска, който редовно се следи и отчита.

Таблицата по-долу обобщава капиталовата позиция на Дружеството към 31 декември 2022г.

	в хил.лв.	текуща година
СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА за покриване на капиталовото изискване за платежоспособност		70 070
КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ ЗА ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ (КИП)		60 518
степен на покритие на капиталовото изискване		116%

Групата прилага стандартната формула за изчисляване на капиталовото изискване за платежоспособност. Групата не използва параметри, специфични за предприятието (USPs), за да изчисли своето капиталово изискване за платежоспособност. Дружеството не използва опростени изчисления във всеки от своите рискови модули или подмодули при изчисляване на капиталовото изискване за платежоспособност.

През отчетния период са настъпили промени в структурата на портфейл.

През отчетния период няма значителни промени в системата на управление, рисковия профил и управлението на капитала на Дружеството.

A. Деятност и резултати

A.1 Деятност

- *наименование и правна форма на предприятието;*

ЗАД ОЗК-Застраховане АД (Дружеството - майка) е акционерно дружество.

Дружеството е със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. Св. София № 7, ет. 5.

- *наименование и координати за връзка на надзорния орган, който отговаря за финансовия надзор върху предприятието, а когато е уместно — наименование и координати за връзка на надзорния орган за групата, към която принадлежи предприятието;*

Комисията за финансов надзор на Република България,
1000 София, ул. "Будапеща" 16
центrala: 02 94 04 999
факс: 02 829 43 24
e-mail: bg_fsc@fsc.bg

Подаване на жалби и документи:

e-mail: delovodstvo@fsc.bg

- *наименование и координати за връзка на на външните одитори на предприятието*
„Ековис Одит България“ ООД, ЕИК 131039504
със седалище и адрес на управление: 1612 София, ул. „Твърдишки проход“ № 23, ет. 3, офис 10
представлявано от Георги Тренчев – Управляващ съдружник
и

, „ОДИТ-КОРЕКТ“ ООД, ЕИК 121519031
със седалище гр. София, ул. „Вишнева“ № 12, ет. 2, ап. 6,
представлявано от Росица Методиева Тричкова - Управляващ съдружник

Основни акционери	2022		2021	
	Капитал	Процент	Капитал	Процент
Ел Ем Импекс ЕООД	15,903,043	65.73	13,175,341	65.73
Топлофикация София ЕАД	2,256,078	9.32	1,869,114	9.32
Общинска банка АД	1,160,805	4.80	961,703	4.8
Коинвест ЕООД	1,091,736	4.51	904,481	4.51
Топлофикация Бургас ЕАД	858,991	3.55	711,656	3.55
Топлофикация Плевен ЕАД	858,991	3.55	711,656	3.55
Про трейд финанс консулт ЕООД	802,511	3.32	664,864	3.32
Гранд Кепитал ЕООД	56,481	0.23	46,793	0.23
Александър Петров Личев	1,206,659	4.99	999,692	4.99
Общо	24,195,295	100	20,045,300	100

- подробности относно позицията на предприятието в правната структура на групата; списък на съществени свързани предприятия и опростена структура на групата.

Пряк контрол върху ЗАД „ОЗК – Застраховане“ АД осъществява мажоритарния му акционер „Ел Ем Импекс“ ЕООД, ЕИК: 122073062.

„Ел Ем Импекс“ ЕООД притежава 65.73% от капитала на ЗАД „ОЗК – Застраховане“ АД. Физическото лице, което е действителен собственик на „Ел Ем Импекс“ ЕООД, е Христо Атанасов Ковачки.

ЗАД „ОЗК – Застраховане“ АД притежава участие от 58,31% в ЗД „ОЗОК Инс“ АД, ЕИК: 200140730. „Ел Ем Импекс“ ЕООД притежава 14,49 % в ЗД „ОЗОК Инс“ АД.

ЗАД „ОЗК – Застраховане“ АД притежава участие от 1,1% в ПОД „Топлина“ АД, чийто мажоритарен собственик, притежаващ 46,4% от капитала му е „Ел Ем Импекс“ ЕООД.

Едни и същи физически лица са членове на съществена част от ключовия ръководен персонал на „ОЗК – Застраховане“ АД и „ОЗОК Инс“ АД

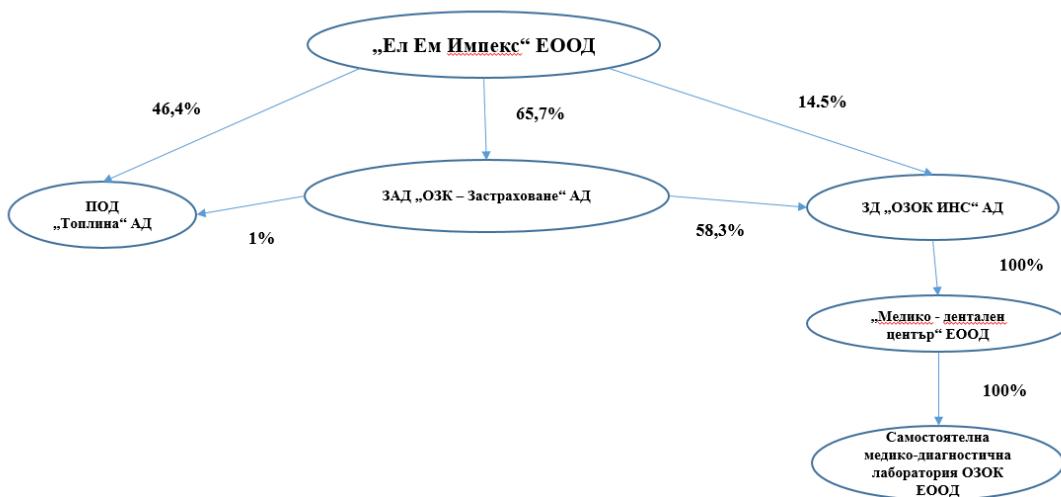
ЗД „ОЗОК Инс“ АД притежава 100% от капитала на „МДЦ ОЗОК“ ЕООД

МДЦ ОЗОК ЕООД е собственик на 100% от капитала на Самостоятелна медико-диагностична лаборатория ОЗОК ЕООД.

ЗАД „ОЗК – Застраховане“ АД и ЗД „ОЗОК Инс“ АД, не упражняват контрол или значително влияние върху други дружества.

Други от техните акционери не притежават контрол или значително влияние върху тях.

Групата ЗАД ОЗК-Застраховане АД (Групата) и крайната му майка и отношенията в рамките на групата са представени в следната графика за структурата на Група ОЗК-Застраховане:

- основните видове дейности на предприятието и основните географски области, в които то оперира:

Предметът на дейност на Групата е извършване на застрахователна дейност – общо застраховане. Дружествата от групата записват полици на територията на Република България по следните видове застраховки:

Видове застраховки по предходния режим на платежоспособност	Линии бизнес по Платежоспособност 2
1. Застраховка "Злополука"	Застраховане във връзка със защита на доходите и Застраховане във връзка с обезщетение на работниците
2. Застраховка "Заболяване"	Застраховане във връзка с медицински разходи
3. Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	Друго застраховане във връзка с моторни превозни средства
7. Застраховка на товари по време на превоз	Морско, авиационно и транспортно застраховане
8. Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Имуществено застраховане срещу пожар и други бедствия
9. Застраховка на "Щети на имущество"	
10. Застраховка ГО, свързана с притежаването и използването на МПС	Застраховане на гражданска отговорност във връзка с моторни превозни средства
13. Застраховка "Обща Гражданска отговорност"	Застраховане във връзка с обща гражданска отговорност
15. Гаранции	Кредитно и гаранционно застраховане
18. Помощ при пътуване	Оказване на помощ
16. Застраховка на разни финансови загуби	Разни финансови загуби

Основен дял в портфейла на Групата има застраховка Гражданска отговорност във връзка с моторни превозни средства. Групата постепенно ограничава експозицията си към този рисков и се стреми да разнообразява структурата на портфейла. На следващо място в портфейла е застраховка „Пожар и природни бедствия“.

- всички съществени стопански или други събития, които са настъпили през периода:

През 2022г. дейността се развива в сложна геополитическа и икономическа обстановка – войната в Украйна, високи цени на сировините, нарушения на веригите за доставка, висока инфлация и влошаване на условията за финансиране, вследствие на затягането на паричната политика на големите централни банки.

Няма други съществени стопански и други събития настъпили през периода.

A.2 Резултати от подписваческа дейност

Резултатите от подписваческа дейност на Групата по основни видове дейности през отчетния период, са следните:

Лв.	Застрахова не във връзка с медицинск и разходи	Застрахова не във връзка със защита на дохода	Застрахова не във връзка с обезщетен ие на работници	Застраховане на гражданска отговорност във връзка с моторни превозни средства	Друго застраховане във връзка с моторни превозни средства	Морско, авиационно и транспортно застраховане	Имуществено застраховане срещу пожар и други бедствия	Застраховане във връзка с обща гражданска отговорност	Гаранции	Оказване на помощ	Разни финансови загуби
Записани премии											
Брутни — пряка дейност	4 006	190	1 883	106 377	12 493	138	41 935	3 494	21 872	478	957
Дял на презастрахователи	0	0	0	71 438	0	46	25 279	650	0	0	0
Нетни	4 006	190	1 883	34 939	12 493	92	16 656	2 844	21 872	478	957
Получени премии											
Брутни — пряка дейност	3 806	149	1 831	100 985	11 963	223	39 030	3 210	25 525	480	1 081
Дял на презастрахователи	0	0	0	71 483	0	4	25 605	650	0	0	0
Нетни	3 806	149	1 831	29 503	11 963	219	13 425	2 560	25 525	480	1 081
Възникнали претенции											
Брутни — пряка дейност	4 098	31	920	69 615	4 661	-40	7 146	-293	-1 513	185	-26
Дял на презастрахователи	0	0	0	38 444	0	1	3 650	0	0	0	0
Нетни	4 098	31	920	31 171	4 661	-41	3 496	-293	-1 513	185	-26
Промени в други технически резерви											
Брутни — пряка дейност	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Дял на презастрахователи	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Нетни	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Възникнали разходи (брутни пряка дейност)	982	60	577	25 016	3 419	-10	12 223	870	7 127	176	231

Резултатите от подписваческа дейност по основни видове дейности през предходната 2021г., бяха следните:

Лв.	Застрахова не във връзка с медицинск и разходи	Застрахова не във връзка със защита на дохода	Застрахова не във връзка с обезщетен ие на работници	Застраховане на гражданска отговорност във връзка с моторни превозни средства	Друго застраховане във връзка с моторни превозни средства	Морско, авиационно и транспортно застраховане	Имуществено застраховане срещу пожар и други бедствия	Застраховане във връзка с обща гражданска отговорност	Гаранции	Оказване на помощ	Разни финансови загуби
Записани премии											
Брутни — пряка дейност	3 473	190	1 596	107 890	10 442	817	38 387	2 772	25 883	400	1 625
Дял на презастрахователи	0	0	0	60 064	0	58	21 178	504	0	0	0
Нетни	3 473	190	1 596	47 826	10 442	759	17 209	2 267	25 883	400	1 625
Получени премии											
Брутни — пряка дейност	3 286	179	1 475	97 998	9 991	729	26 134	2 898	33 719	398	1 342
Дял на презастрахователи	0	0	0	62 716	0	97	15 606	504	0	0	0
Нетни	3 286	179	1 475	35 282	9 991	632	10 528	2 394	33 719	398	1 342
Възникнали претенции											
Брутни — пряка дейност	2 735	-18	704	64 394	4 015	38	5 017	641	9 249	44	42
Дял на презастрахователи	0	0	0	36 659	0	0	2 113	0	0	0	0
Нетни	2 735	-18	704	27 735	4 015	39	2 904	641	9 249	44	42
Промени в други технически резерви											
Брутни — пряка дейност	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Дял на презастрахователи	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Нетни	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Възникнали разходи (брутни пряка дейност)	779	59	479	25 821	3 228	284	11 891	737	5 635	160	411

Резултатите от подписваческа дейност на Групата на агрегирано равнище са следните:

в хил.лв. Държава по произход - България	към 31.12.2022г.	към 31.12.2021г.
Записани премии		
Брутни — пряка дейност	193 823	193 475
Дял на презастрахователи	97 413	81 804
Нетни	96 410	111 671
Получени премии		
Брутни — пряка дейност	188 282	178 149
Дял на презастрахователи	97 741	78 923
Нетни	90 541	99 226
Възникнали претенции		
Брутни — пряка дейност	84 784	86 861
Дял на презастрахователи	42 095	38 773
Нетни	42 689	48 089
Промени в други технически резерви		
Брутни — пряка дейност	0	0
Дял на презастрахователи	0	0
Нетни	0	0
Възникнали разходи (брутни пряка дейност)	50 671	49 484

Групата оперира само на пазара на Република България.

A.3 Резултати от инвестиции

- информация относно приходите и разходите от инвестиции по различните класове активи, както и компонентите на тези приходи и разходи, както и информация за всички печалби и загуби, признати пряко в капитала:

Към 31.12.2022г.:

Категория активи	дивиденти	лихви	наеми	Нетни печалби / загуби	Нереализирани печалби и загуби, отразени в резултата
Държавни ценни книжа	0	726 000	0	0	-19 018 421
Корпоративни облигации	0	0	0	0	0
Инвестиции в акции	28 000	0	0	0	-1 083 049
Недвижима собственост	0	0	608 000	0	989 060

Към 31.12.2021г.:

Категория активи	дивиденти	лихви	наеми	Нетни печалби / загуби	Нереализирани печалби и загуби, отразени в резултата
Държавни ценни книжа	0	65 000	0	0	-542 237
Корпоративни облигации	0	0	0	0	0
Инвестиции в акции	0	0	0	0	2 887 222
Недвижима собственост	0	0	327 000	0	4 876 880

- информация за всички инвестиции в секюритизации:

Групата няма инвестиции в секюритизации.

A.4 Резултати от други дейности

Няма други съществени дейности за докладване, други съществени приходи, нито съществени договори за лизинг.

A.5 Друга информация

Няма друга съществена информация за докладване.

Б. Система на управление

Б.1 Обща информация относно системата на управление

- структурата на административния, управителния или надзорния орган на предприятието, включително описание на неговите основни задачи и отговорности и кратко описание на разделението на отговорностите в рамките на тези органи, по-специално дали в тях съществуват съответните комитети, както и описание на основните задачи и отговорности на ключовите функции:

Системата за управление на Дружествата от Групата е изградена йерархично.

Структурата на управление на двете застрахователни дружества в групата е едностепенна - Съвет на директорите (СД), като всяко дружество се представлява от двама от неговите членове - Изпълнителни директори, заедно. Изпълнителните директори на двете дружества са едни и същи лица.

Съветът на директорите се състои от комбинация от лица, които притежават необходимите умения и опит в следните области:

- Знания за пазара - осведомеността и разбирането за бизнеса, икономическата и пазарната среда, в която Дружеството работи, както и знанията и потребностите на застрахованите лица;
- Бизнес стратегия и бизнес модел - подходящо подробно разбиране на бизнес стратегията и модела на Дружеството;
- Система на управление - това включва управление и контрол на риска, което означава осъзнаване и разбиране на рисковете, пред които е изправено дружеството и способността за тяхното управление. Освен това способността да се оценява ефективността на мерките на Дружеството за осигуряване на ефективно управление, надзор и контрол в бизнеса и при необходимост да се предприемт промени в тези области;
- Финансов и акционерски анализ - способността да се тълкува финансовата и акционерската информация на Дружеството, да се определят ключови въпроси, да се въведат подходящи проверки и да се вземат необходимите мерки въз основа на тази информация;
- Регулаторна рамка и изисквания - осъзнаване и разбиране на регуляторната рамка, в която Дружеството работи, както и на регуляторните изисквания и очаквания, свързани с него, и способността да се адаптира незабавно към промените, произтичащи от регуляторната рамка.

Изпълнителните директори заедно изпълняват всички функции по управлението на дружеството, възложени им от закона, Устава на дружеството, Общото събрание на акционерите и Съвета на директорите, като сключват договор за управление с Дружеството.

Изпълнителните директори:

- организират поне веднъж годишно (освен ако съществена промяна в нормативната уредба или други обстоятелства не налагат по-често) вътрешен преглед на Системата за управление, който следва да включва минимум преразглеждане на структурната организация, функционалните връзки между отделните звена и отделните политики за управление;
  - документират и докладват на СД като част от СОРП обхвата, констатациите и заключенията от прегледа, като при необходимост му предлагат и предприемане на промени, които да се имплементират в системата на управление.
- информация, свързана с делегирането на отговорности, каналите за докладване и разпределението на функциите в застрахователя:

Изпълнителните директори могат да преупълномощават по своя преценка служители на дружеството за осъществяване на всички или само на конкретни правомощия.

Вземане на решения извън обичайната оперативна дейност е в компетенциите единствено на Изпълнителните директори, до размера на правомощията им, съгласно сключените между тях и Дружеството договори за възлагане на управлението, разпоредбите на Устава, решенията на ОСА и Правилата за работата на Съвета на директорите.

Задължително се представя на Съвета на директорите следната информация:

- Отдел „Актоари“/Актоерската функция/ следва да докладва писмено поне веднъж годишно /като част от Годишния актоерски доклад до КФН/, като докладването следва да документира всички съществени задачи, които са били предприети от актоерската функция, резултатите от тях, като ясно определя всички недостатъци и дава препоръки за това как тези недостатъци могат да бъдат отстранени;
- Специализираната служба по вътрешен одит /Функцията по вътрешен одит/ докладва Плана за одит; представя доклада за вътрешния одит най малко веднъж годишно, изготвен на основание резултатите от работата, извършена в съответствие с Плана, който включва констатации и препоръки, включително предвиждания период от време за отстраняване на недостатъците и отговорните за това лица, а също така и информация за изпълнението на одитните препоръки;
- Годишен доклад за дейността на функцията по съответствие от Мениджъра по съответствие;
- Докладът за извършената СОРП, в който се описват процесът, резултатите и заключенията от нея;
- Когато инвестиция или инвестиционна дейност с необичайно естество води до значителен риск или промяна в рисковия профил, Дирекция „Управление на риска“ съобщава за такъв риск или промяна в рисковия профил на СД.

Съветът на директорите носи цялата отговорност за дружеството и определя неговата стратегия. Неговите отговорности са ясно дефинирани в писмена форма и одобрени от Общото събрание на акционерите (ОСА).

Съветът на директорите, под контрола на Общото събрание на акционерите, организира, ръководи и контролира дейността на дружеството, в съответствие с действащото законодателство, разпоредбите на Устава, решенията на ОСА и Правилата за работата на Съвета на директорите.

СД взема активно участие в прогнозната оценка на собствените рискове, включително като предоставя насоки как да се извърши оценката и като контролира резултатите, в т.ч.:

- a. Редовно преглежда и одобрява предположенията и насоките за процесите на СОРП;
- б. Одобрява резултатите от процесите на СОРП;
- в. Осигурява подготовката и изпълнението по процесите на СОРП;
- г. Осигурява редовен (минимум веднъж в годината) преглед на методологията за СОРП, по отношение на адаптирането към бизнес операциите, мащаба и сложността на операциите на Дружеството;
- д. Одобрява политиките и процедурите по идентификацията, измерването, следенето и контрола на риска;
- е. Предприема мерки за действителното отстраняване на констатирани нарушения и за изпълнение на препоръките на функцията по вътрешен одит.

В дружествата от Групата функционират Одитни комитети.

Членовете на одитния комитет са избрани от Общото събрание на акционерите и са лица, които притежават образователно-квалификационна степен "магистър", познания в областта, в която работи предприятието, и имат дългогодишен професионален стаж в областта на счетоводството или одита.

Одитният комитет:

1. информира Съвета на директорите за резултатите от задължителния одит и пояснява по какъв начин задължителният одит е допринесъл за достоверността на финансовото отчитане, както и ролята на одитния комитет в този процес;
2. наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност;
3. наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане в одитираното предприятие;
4. наблюдава задължителния одит на годишните финансови отчети, включително неговото извършване, като взема предвид констатациите и заключенията на с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори (Комисията) по прилагането на чл. 26, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014;
5. проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с изискванията на глави шеста и седма от закона, както и с чл. 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014, включително целесъобразността на предоставянето на услуги извън одита Дружеството по чл. 5 от същия регламент;
6. отговаря за процедурата за подбор на регистрирания одитор и препоръчва назначаването му с изключение на случаите, когато одитираното предприятие разполага с комисия за подбор;
7. уведомява Комисията, както и Съвета на директорите за всяко дадено одобрение по чл. 64, ал. 3 и чл. 66, ал. 3 в 7-дневен срок от датата на решението;
8. отчита дейността си пред Общото събрание на акционерите;
9. изготвя и предоставя на Комисията в срок до 30 юни годишен доклад за дейността си.

Съветът на директорите осигурява достатъчни ресурси на одитния комитет за ефективно изпълнение на задълженията му.

Членовете на Съвета на директорите и служителите на Дружеството са задължени да оказват съдействие на Одитния комитет при изпълнение на дейността му, включително да предоставят в разумни срокове поисканата от него информация.

- значителни промени в системата на управление, настъпили през отчетния период:

Няма настъпили значителни промени през отчетния период в системата на управление.

- информация относно политиката и практиката за определяне на възнагражденията на административния, управителния или надзорния орган и на служителите

Целта на Политиките за възнагражденията на лицата, които работят в дружествата от Група ЗАД “ОЗК-ЗАСТРАХОВАНЕ” АД е да се създаде рамка на възнагражденията на определена категория служители, която да позволява привличането, задържането, както и мотивирането им за постигане целите на Дружеството, с оглед ограничаване поемане на прекомерни рискове и разумно управление на дейността.

- принципи на политиката за възнагражденията, включващи обяснение на относителното значение на фиксираните и променливите компоненти на възнаграждението:

За дружествата в групата структурата на възнагражденията се формира от няколко компонента, които се комбинират, с цел да се осигури подходяща и балансирана структура на възнаграждението на служителите, в съответствие с бизнес целите на организацията, бюджетът за съответната година, представянето на служителите, както и относянето им към съответната категория.

Използват се, следните компоненти на възнагражденията:

1. основно (постоянно) възнаграждение – то се определя на база ролята и позицията на индивидуалния служител, вкл. неговите отговорности и характер на работата, изпълнението на задачите, състоянието / условията на пазара на труда;
2. възнаграждение, базирано на постигнати резултати (променливо възнаграждение) – то мотивира и възнаграждава доброто представяне на служителите, които укрепват дългосрочните отношения с клиентите, генерираят доход и добавят стойност към акционерния капитал;

Съветът на директорите решава за компонентите на възнагражденията за всяка година и определя оптимално съотношение между постоянно и променливо възнаграждение на служителите, като това съотношение се определя всяка година и зависи от:

1. стратегическия план за развитие;
2. застрахователната и инвестиционната политика;
3. бюджета за съответната година;
4. съотнасянето на служителите, в съответните длъжностни категории.

Целта на **основното** възнаграждение е да възнагради служителите за техния труд, умения и компетенции, необходими за постигане на очакваните резултати, както и техният индивидуален принос към развитието на Дружеството.

В Дружеството основното възнаграждение е двукомпонентно и включва основното месечно възнаграждение на всички категории служители и допълнителни плащания към основното възнаграждение, свързани с трудовото законодателство.

Променливо е възнаграждението, базирано на изпълнението на определени цели и задачи, за постигане и възнаграждаване на средносрочни резултати, отразявачи нивото и времевия хоризонт на поетите рискове. Това включва, постигането и съответната оценка на финансови и нефинансови резултати, на ниво Дружество – структура – индивидуален служител.

Променливото възнаграждение се отпуска по начин, мотивиращ благоразумно управление на риска и не насищаващ прекомерното поемане на такъв. Това се осигурява чрез:

1. определяне на подходящо съотношение между постоянно и променливо възнаграждение;
2. основното (постоянното) възнаграждение, представлява минимум 70% от общото възнаграждение, за да осигури прилагането на гъвкава политика за променливото възнаграждение, включително възможност за неизплащането му;
3. размерът на променливото възнаграждение, отчита всички рискове, поети за постигане на отчетния резултат;
4. част от променливото възнаграждение, се разсрочва за период с минимална продължителност от три години, в зависимост от икономическия цикъл, приоритетите в дейността и произтичащите от тях рискове, както и от длъжността на съответния служител, при условията и по реда на Правилата на дружеството

Конкретните решения, относно съотношението между постоянно и променливо възнаграждение, както и продължителността на периода на разсрочване за съответните категории служители, се взимат всяка година от СД, като неразделна част от решението за изплащане или не, на променливи възнаграждения.

Гарантирано променливо възнаграждение, може да се предоставя по изключение и единствено на новопостили служители, само за първата година след назначаването им, с изричното одобрение на СД.

Променливото възнаграждение се предлага на служителите на трудови договори или на договори за управление, като се обвързва с резултатите от дейността, чрез комбинация от оценките за работата на служителите, на съответното структурно звено и на Дружеството, като цяло.

С цел правилно прилагане на съществуващите нормативни регулатии, избягване поемането на несъобразен рисък и прозрачност при определяне на индивидуалните задачи, се формира “Бонусен пул”. Бонусния пул представлява предварително определен /в началото на всяка календарна година/ лимит от средства, в процент от утвърдените общи средства за работна заплата, който да бъде използван за стимулиране на резултатите и коректното изпълнение на приключили проекти.

Структурата на променливото възнаграждение, на служителите представлява съвкупност от парично възнаграждение и равностойни непарични инструменти, като подлежи на разсрочване. Решение за това какви инструменти, различни от парични възнаграждения, да се използват се взима от Съвета на директорите.

Когато в рамките на една година се изплаща променливо възнаграждение в размер повече от една трета от брутното годишно възнаграждение, то променливото възнаграждение се разсрочва, както следва.

Изплащането на 40% от променливото възнаграждение, се разсрочва за период с минимална продължителност от три години, в зависимост от икономическия цикъл, естеството на дейността и произтичащите от нея рискове, както и от длъжността на съответния служител.

Представянето на разсрочено променливо възнаграждение, се извършва пропорционално или чрез постепенно нарастване, през периода на разсрочване.

- *информация за индивидуалните и колективните критерии за постигнатите резултати, на базата на които се определя правото на получаване на акции, опции и променливи компоненти на възнаграждението:*

Представянето на променливото възнаграждение, включително отложената му част, се извършва в зависимост от:

1. финансовото състояние на Дружеството и
2. резултатите от дейността на структурното звено и на приноса на съответния служител.

Ако е налице отрицателен или нездадоволителен финансов резултат, променливите възнаграждения се ограничават, чрез намаляване на разсрочените възнаграждения или възстановяване на вече изплатени или придобити такива.

Променливото възнаграждение се разпределя на няколко нива:

1. на ниво Компания – Съвета на директорите, взима решение дали да се разпределят средства за изплащане на годишни бонуси. Решението зависи от това да се оцени/намери подходящ баланс, между разпределение на печалбата между служителите и акционерите и необходимия капитал за генерирането на средствата. Тази оценка се базира на различни показатели, като финансовите формират повече от половината от стойността ѝ:

а/ финансови показатели: преизпълнение на заложения бюджет по отношение на печалбата, постигане на целевия минимум по отношение възвращаемост на капитала и възвращаемост на активите;

б/ рискови показатели: размерът на средствата за променливо възнаграждение, се прецизира с оглед видовете и нивата на рисък, поети за постигане на финансовите резултати.

2. на ниво структурно звено – ако е взето решение, за разпределение на средства на ниво Дружество, Изпълнителните директори взимат решение за преразпределението му по структури. Предложението отразява:

а/ приноса на всяко звено, към постигнатата печалба;

б/ оценка на управлението на риска и спазването на правилата от това звено.

3. на ниво индивидуален служител – определянето на индивидуалните променливи възнаграждения, зависи от следните фактори:

а/ изпълнение на заложените финансови и стратегически цели на Дружеството;

б/ изпълнение на заложените финансови и стратегически цели на структурата;

в/ индивидуалния принос за постигането на целите на структурата;

г/ индивидуалното представяне, вкл. съответствие с корпоративните ценности и постигнати бизнес цели;

д/ принос към изпълнението на изискванията за управление на риска и спазване на правилата на ниво Дружество – структура – служител. Изпълнението на тези изисквания, е предпоставка за това, дали да се изплаща променливо възнаграждение и в какъв размер. Не се изплаща такова при добро финансово представяне и доказан индивидуален принос, ако служителят, структурата и Дружеството като цяло, не изпълняват или изпълняват частично, изискванията за риск и спазването на правилата.

Групата не предлага опции за акции или акции и по принцип и не сключва допълнителни договорености за променливо възнаграждение, освен ако не се налагат от изключителни обстоятелства.

- описание на основните характеристики на допълнителната пенсия или схемите за ранно пенсиониране на членовете на административния, управителния или надзорния орган и на други лица, изпълняващи ключови функции:

Групата не предлага допълнителни пенсии или схеми за ранно пенсиониране.

- информация за значителните сделки, извършени през отчетния период с акционери, с лица, които упражняват значително влияние върху предприятието, и с членове на административния, управителния или надзорния орган:

През отчетния период няма съществени сделки с акционери или членове на Съвета на директорите. Детайлно обемът на сделките с акционери или членове на Съвета на директорите са посочени в Годишния финансов отчет на Групата.

Б.2 Изисквания за квалификация и надеждност

- описание на специфичните изисквания по отношение на уменията, знанията и експертния опит, прилагани от предприятието към лицата, които действително ръководят предприятието или изпълняват други ключови функции:

Изискванията за квалификация и надеждност към лицата с ръководни функции в Дружеството, условията, редът, критериите и документите за установяването на притежаваната от тях квалификация и надеждност са регламентирани в Политиките на дружествата в групата за квалификация и надеждност на лицата с ръководни функции. Тези политики са идентични в двете дружества.

Лицата, за които се изисква издаване на одобрение от Комисията за финансов надзор (КФН/ Надзорния орган), или за които са разписани специални изисквания в нормативната уредба, за да бъдат избрани на определена длъжност, трябва да отговарят на изискванията на Кодекса за застраховане; да притежават надеждност и пригодност, необходими за заемане на длъжността; да притежават квалификация и познания за ефективно изпълнение на задължения им, при участие в структури, които Дружеството е формирало във връзка с изискванията на Кодекса за застраховане за добро корпоративно управление.

Изборът на всички кандидати за всички дейности/длъжности се основава на тяхната способност да вършат работата и потенциала им за развитие. Решенията за подбор отразяват уменията, знанията и опита и, когато е подходящо, квалификациите, посочени в длъжностните характеристики.

При оценка на квалификацията на кандидатите се отчита тяхната професионална и доказана квалификация, знания и съответен опит в застрахователния сектор, в други финансови сектори

или в други отрасли, като се вземат предвид поверените им задължения и по целесъобразност техните застрахователни, финансови, счетоводни, акционерски и ръководни умения.

Политиките ни за управление на ефективността и за обучение и развитие гарантират, че лицата поддържат и продължават да развиват съответните умения, знания и опит, за да изпълняват своите роли на постоянна основа.

- описание на процеса, прилаган от предприятието за оценка на квалификацията и надеждността на лицата, които действително ръководят предприятието или изпълняват други ключови функции:

Процедурата за оценка на квалификацията и надеждността на лицата, които отговарят за ключови функции включва:

Когато кандидатите биват преценявани за заемане на конкретната позиция, Директорът на Дирекция Човешки ресурси, проверява професионалната квалификация, уменията и опита на новоназначаваните ръководители на ключови функции, съвместно с Изпълнителните директори. Конкретните процедурите за оценка на кандидатите се определят от видовете дейности (ключови, критични, важни или други), които са в компетенциите на съответните ръководни длъжности.

Текущо, след като са били избрани, лицата следва да представят всички относими документи удостоверяващи промените настъпили в тяхното образование и в професионалната им квалификация (в случаите, за които е приложимо), както и да уведомяват за всяко изменение на обстоятелства, което препятства упражняването на функциите, за които са избрани.

Съветът на директорите на Дружеството определя подходяща форма на наблюдение и оценка на ръководните служители, с цел незабавно приемане на ответни мерки, при необходимост.

Процедура се инициира, при необходимост, от Изпълнителните директори на Дружеството и включва следните елементи:

- а) оценка на характера на дейността, вкл. дали тя е критична/важна или не е за Дружеството;
- б) преглед на текущите нормативни изисквания (външни и вътрешни) за тази дейност и при необходимост – предложение до Съвета на директорите за утвърждаване на промени в функционалната и длъжностната характеристика.
- в) оценка на изпълняващите длъжността/ на кандидатите по реда на действащата политика и относимите вътрешни правила.

Б.3 Система за управление на риска, включително собствена оценка на риска и платежоспособността

- описание на системата за управление на риска на предприятието, включваща стратегиите, процесите и отчетните процедури, както и на начина, по който то успява ефективно и постоянно да установява, измерва, наблюдава, управлява и отчита рисковете, на индивидуално и на агрегирано равнище, на които е или може да бъде изложено предприятието:

Управлението на риска в Групата се базира на подход, който балансира качество, диверсификация и съответствие между активите и пасивите. В обхвата на управляваните категории риск попадат: капиталов, застрахователен, операционен, кредитен, пазарен (в т.ч. валутен, лихвен, ценови). Групата наблюдава, управлява и отчита рисковете, на индивидуално и на агрегирано равнище за да насочи капитала към дейности с оптимален коефициент риск/възвръщаемост.

Управлението на риска в Групата представлява комплекс от методи и процедури, които Групата използва за идентифициране, измерване и контрол на рисковите си експозиции. СД на

Дружествата са приели идентични за дружествата политики за управление на следните основни рискове:

- Подписвачески риск и риск, свързан с формирането на резерви;
- Операционен риск;
- Риск в областта на презастраховането и другите техники за намаляване на риска;
- Управление на активите и пасивите;
- Инвестиционен риск;
- Ликвиден риск;
- Риск във връзка със способността на отсрочените данъци да покриват загуби.

Рисковете се измерват според степента, в която влияят на КИП, както и чрез допълнителни техники и модели, подходящи и съответстващи на рисковия профил на дружеството. Рисковете, които не участват в изчислението на КИП се оценяват на база количествени и качествени методи и модели.

Дружеството използва методи за оценка и контрол на рисковете, свързани със застрахователната дейност, включващи различни анализи и тестове на чувствителността. В премиите се калкулира добавка за сигурност, с която да се избегнат последиците от неблагоприятното развитие на риска.

Дружеството поддържа приемливо ниво на експозиция към операционен риск и го поддържа чрез ограничаване и контрол, докато разходите за това не превишат ползите от ниската степен на риск (в последния случай Дружеството извършва съответните действия за непоемане/отхвърляне на риска). Дружеството няма склонност да поема експозиция към риск от измама, накърняване на репутацията и прекъсване на бизнес процесите.

Разработена и приета от СД е и Политика за действие при извънредни ситуации с цел осигуряване непрекъсваемост на бизнес процесите.

Дружеството внедрява, развива и подобрява управленска информационна система за операционния риск, за да осигури ефективно идентифициране, оценка, мониторинг, контрол и отчетност на операционния риск. Чрез системата се регистрира и съхранява информация за операционните събития и контролната система и се осигурява подходяща управленска информация. Управленската информация се групира по бизнес дейности и рискови категории.

По отношение на презастраховането, Групата определя нивото на прехвърляне на риска, целесъобразно спрямо определените лимити за поемане на риск и кои видове презастрахователни договори са най-подходящи за това, предвид рисковия профил:

- Според прогноза и оценка на риска, на базата на анализ на резултатите през минали периоди и квота на щетимост, както и информация от официални статистически данни, при нужда се използват презастрахователни договори за покритие;
- При необходимост от презастраховане на големи съвкупности и прогнози за увеличение на щетимостта се търси факултивно презастраховане, а при нарастване на риска и пропорционално презастраховане.
- При подбора на контрагенти за намаляване на риска се използват следните принципи и процедури за оценяване и наблюдение на кредитоспособността и диверсификацията на презастрахователните контрагенти:

Оценката на нивото на кредитоспособността се определя въз основа на рейтинги и оценки.

Идентифицирането и оценката на различното естество на несъответствията между активи и пасиви изисква разглеждането на най-малко следните рискове:

- Валутен риск - рискът от промяна в стойността на инструментите в чуждестранна валута;
- Лихвен риск - вероятността от генериране на загуба и намаление на икономическата стойност на Дружеството в резултат от неблагоприятни движения на пазарните лихвени проценти.

Системата на Групата за измерване на лихвения риск:

- Оценява ефектите от промяна на лихвените проценти върху доходите и икономическата стойност на Групата;
- Осигурява точни и достоверни оценки на текущата стойност на експозицията на Дружествата към лихвен риск;
- Реализира принципно възприетите финансови концепции и техники за измерване на риска;
- Осигурена е с добре документирани допускания и параметри.

По отношение на инвестиционния риск, Групата се стреми към постигането на подходящи нива на сигурност, качество, ликвидност, доходност и наличност по отношение на съвкупния портфейл от активи.

При управлението на инвестиционния риск Групата взема предвид средата на финансовите пазари, като отчита динамиката на основни финансовые параметри, като лихвени проценти, променливост на цените и други и влиянието им върху стойността на инвестициите.

Като част от системата за управление на инвестиционния риск, Групата постига желаното ниво на сигурност, качество, ликвидност, доходност и наличност на портфейла чрез приемане на количествени лимити по отношение на активите и експозициите на Дружествата.

Групата управлява ликвидността си на разумна цена и при минимален риск. Групата разработва писмени правила, които съдържат адекватни процедури при управлението на ликвидността. За управлението, контрола и отчетността на ликвидността Групата създава подходяща управленска информационна система.

При управлението на ликвидността се извършва постоянно наблюдение на ликвидните активи.

Принципът на „благоразумния инвеститор“

Утвърдена е организационно – управленска структура на Дружествата от групата, която помага за изграждане на ефективна система на управление и която да осигурява стабилно и благоразумно управление на дейността в Групата. Ясно определени са ключовите функции, разпределението на функциите и правомощията между изпълнителните директори и другите ръководни длъжности, както и дейността на отделните организационни единици.

Спазването на „принципа на благоразумие“ се осигурява и чрез приетите от СД Политики за възнагражденията на лицата и относно изискванията за квалификация и надеждност.

Доколкото Групата не разполага с допълнителен капацитет за проверка на пригодността на кредитни оценки от външни институции (като по отношение на външна информация, така и по отношение на човешки ресурси) е възприела, като част от инвестиционната си политика, практика на признаване на кредитна оценка, само когато тя е присъдена от агенция за външна кредитна оценка (ABKO) или е одобрена от ABKO, в съответствие с Регламент (EO) № 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета.

- описание на начина, по който системата за управление на риска, включително функцията по управление на риска, се прилага и интегрира в организационната структура и процеса на вземане на решения на предприятието.

Функцията за управление на риска е интегрирана в цялостна дейност на дружествата от Групата и с отговорности и задължения на всички структурни звена. Управлявана е от Риск мениджър, който осигурява независим надзор и координация между другите звена в структурата, управляващи свързаните с тяхната дейност рискове.

Едно и също лице е Риск мениджър и в двете Дружества в групата.

Дирекция „Управление на риска“ представлява специализирано звено, свързано с организирането на дейността по управление на риска. Основната функция на дирекция за управление на риска е да осигури независим контрол и координация между другите звена в структурата, управляващи свързаните с тяхната дейност рискове.

Риск мениджърът организира, управлява и контролира пряко подчинените му служители, за изпълнението на функциите на звеното, включващи:

- сътрудничество с екипите на другите дирекции в процеса на идентифициране на рисковете и следенето им;
- независимо наблюдение и контролиране на финансовия риск (вкл. ликвидния риск, рисковете свързани с инвестиционната дейност);
- измерване и контролиране на нефинансови рискове (вкл. операционен, стратегически, репутационен);
- подпомага развитието на цялостен подход към управлението на риска;
- въвежда система за управление на риска и съветва ръководството по отношение на управлението на риска;
- осъществява комуникация и взаимодействие с всички звена с оглед внедряване на политики и процедури за управление на риска и планирането и наблюдението на рисковия профил на Дружеството;
- разработва и изготвя управленска информация и лимити, като подпомага ръководството при определяне на приоритетите;
- разработва, организира и внедрява методологията за идентифициране и оценка на риска;
- разработва методология за оценка на активи (вкл. пазарна стойност на инвестициите, дялове в други дружества, други активи) и пасиви, различни от технически резерви;
- създава и поддържа база данни от операционни събития и загуби, която съхранява и съдържа информация за управление на операционния риск;
- създаване, въвеждане и документиране на политики за управление на риска, насочени към оценяване на риска и трансформиране на мерките по риска в капиталови нужди;
- създава, въвежда и документира процеса по идентифициране, оценяване, управление и докладване по всички значими рискове;
- участва при разработването на критериите, които да бъдат взети предвид при определяне на желанието за поемане на риск;
- участва и оказва методическа помощ на ръководителите на структурни звена по отношение създаване и актуализация на планове, процедури и правила за осигуряване непрекъсваемост на процесите и действия при аварийни ситуации;
- координира цялостната оперативна дейност по управление на риска;
- анализира предлаганите нови продукти и оценява отражението им върху спазването на нормативните ограничения и приетите вътрешни лимити;
- идентифицира и докладва очерталите се тенденции по отношение на риска;
- внедрява система за докладване, наблюдение и контрол на рисковете;
- наблюдава дейността по управление на риска за осигуряване спазването на установените стандарти и докладва на ръководството;
- организира и координира съвместно с всички структурни звена обучението по управление на риска;
- участва при разработване на нови продукти и услуги, като оценява възможните рискове;
- участва в изготвянето на собствената оценка на риска и платежоспособността (СОРП), в т.ч.:
  - подпомага Съвета на директорите при проектирането, преглеждането и обновяването на процедурите по СОРП, в случаи на появата на нови рискове, значими промени в стратегията, бизнес плана и външната обстановка;
  - координира изпълнението на процесите по СОРП;
  - преценява вътрешните капиталови нужди в съответствие с методологията за СОРП;
  - подготвя доклади, които да информират ръководството за резултатите по СОРП.

- описание на процеса, осъществяван от предприятието в рамките на системата за управление на риска с цел спазване на поетото от него задължение за изготвяне на собствена оценка на риска и платежоспособността, включително и на начина, по който собствената оценка на риска и платежоспособността е интегрирана в организационната структура и процеса на вземане на решения на предприятието

СОРП е неотменна част от дейността и управлението на групата. Част от процеса по СОРП включва:

- Изготвяне на финансови прогнози и бюджети, които отразяват перспективна оценка на капиталовите изисквания на консолидирано ниво.
- Определянето на риск апетита на Групата, по отношение на рисковете, идентифицирани при СОРП и съответните капиталови изисквания.
- Редовни стрес тестове по сценарии, който отразява рисковете, идентифицирани в СОРП.
- Ключовите рискови индикатори, които отразяват рисковете, идентифицирани въз основа на СОРП се използват като система за ранно предупреждение за рискови събития. Те се отчитат на тримесечие за оценка на въздействието им върху платежоспособността на дружеството на регуляторна основа.

В резултат на направената СОРП Групата потвърждава, че очаква да е в съответствие непрекъснато с регуляторните капиталови изисквания. Оценката за бъдещото съответствие се базира на направени в дружеството прогнози които показват, че собствените средства се очаква да надвишават капиталовите изисквания за платежоспособност през периода на бизнес планирането.

СОРП се основава на и се управлява от Политиката за СОРП на Дружествата от групата, които са идентични. Политиката на СОРП подлежи на годишен преглед от Съвета на директорите.

В разработването на СОРП на Групата вземат участие изпълнителните директори на Дружеството, риск - мениджъра, ръководителите и експерти от отдел „Актюери“ и дирекция „Финансово-стопанска дейност“.

- декларация, в която се посочва колко често собствената оценка на риска и платежоспособността се преразглежда и одобрява от административния, управителния или надзорния орган на предприятието:

Прегледът на СОРП в частта му, касаеща изчисляването на капиталовата необходимост и евентуалните капиталови буфери, се извършва два пъти годишно, а цялостен доклад се изготвя веднъж годишно.

Значителни промени в рисковия профил на Групата могат да задействат междинен доклад за СОРП, извън нормалния годишен цикъл.

- декларация, в която се обяснява как предприятието е определило собствените си потребности по отношение на платежоспособността при отчитане на рисковия си профил и как си взаимодействат неговите дейности по управление на капитала и системата му за управление на риска:

Няма съществени разлики между основните методи и основните допускания, използвани от Групата за оценката за целите на платежоспособността и онези, използвани за тяхната оценка във финансовите отчети.

За целите на прогнозната оценка на собствените рискове, се ползват Техническите спецификации на EIOPA за изчисляването на нормативно установените капиталови изисквания съгласно Платежоспособност II и за изчисляването на техническите резерви.

Подходът на Групата при изчисляване на капиталовата необходимост е базиран на изчерпателна оценка за рисковете, на които Групата е изложена, според степента на тяхната същественост и потенциалните загуби от тях. Индивидуалните стратегии на дружествата в групата са в съответствие със стратегията на групата и специфичните рискове, на които може да бъде изложена Групата. На базата на максимални загуби при реалистични допускания и сценарии се определя капиталовата необходимост по всеки един от съществените рискове. Когато потенциалния ефект не може да бъде оценен, Групата използва регулаторното капиталово изискване за покриване на съответния риск. Ръководството на Групата счита, че поддържането на нива на платежоспособност, които са над регулаторния минимум покриват в достатъчна степен поеманите рискове.

При изработването на капиталовия план се разглеждат различни сценарии и капиталовите нужди се определят не само въз основа на текущите бизнес условия, но се предвиждат и източниците на допълнителен капитал, редуциране на риска чрез презастраховане и други смекчаващи мерки, при възможна рязка промяна в условията и възникване на икономически кризи. Към момента качеството на капитала на Групата е високо и устойчиво, предвид че Групата разполага само с капитал от първи ред и няма зависимост от капиталови инструменти от по-нисък ред, както и няма в обозрима перспектива нужда от такива инструменти.

Б.4 Система за вътрешен контрол

- описание на системата за вътрешен контрол на предприятието:

Функция за спазване на изискванията/вътрешен контрол е интегрирана в цялостна дейност на Групата и с отговорности и задължения по прилагането ѝ във всички структурни звена, управлявана от специализирано звено, осигуряващо независим надзор и координация между другите звена в структурата, управляващи свързаните с тяхната дейност контролни действия.

Системата за вътрешен контрол включва политики и процедури за вътрешен контрол, за постигане на целите и гарантира ефективност при осъществяването на застрахователната дейност, включително придържане към управленската политика, защита на активите, установяване и предотвратяване на измами и грешки, пълнота и правилност на счетоводната документация, както и навременно изготвяне на надеждна финансова информация.

Оперативният контрол е елемент на вътрешния контрол и представлява цялостен и непрекъснат процес, интегриран в дейността на Дружествата, съобразно разписаните функции на отделните ръководни длъжности, вътрешни политики, правила и процедури, регламентиращи дейността. В процеса на оперативния контрол са включени органите на управление, лицата на ръководни длъжности и всички други лица, които работят по договор за дружеството.

Вътрешният контрол се упражнява като превантивен, текущ, последващ, направляващ и смекчаващ контрол на финансовите и оперативните дейности, с оглед:

- създаване на условия за предотвратяване възникването на нарушения и отстраняването на последиците от възникналите нарушения,
- своевременно и точно изпълнение на решенията на органите на управление и
- предприемане на мерките за недопускане на актове на нелоялност от страна на служители, агенти, сътрудници и консултанти на дружеството.

Изпълнителните директори и ръководителите на отделните структурни звена (в рамките на конкретните компетенции на съответното звено) следят за спазване на договорната дисциплина,

организационната и технологичната дисциплина, следят управлението на персонала, трудовата дисциплина и отчетността.

- описание на начина, по който се изпълнява функцията, следяща за спазване на изискванията:

Функция за спазване на изискванията/вътрешен контрол е интегрирана в цялостна дейност на Групата, с отговорности и задължения по прилагането ѝ във всички структурни звена, детайлно разписани във функционалните и длъжностните им характеристики, вътрешните правила, процедури и политики.

Изпълнителните директори и ръководителите на отделните структурни звена (в рамките на конкретните компетенции на съответното звено) следят за законосъобразността на:

- спазването на условията, установени с разрешението за извършване на застрахователна дейност;
- спазването на доброволното начало при застраховането;
- правните и фактическите действия, извършвани от името на застрахователя;
- провежданата кадрова политика на дружеството.

В системата на оперативния контрол, **Мениджърът по съответствие**:

1. съветва ръководните органи, относно спазването на законите, подзаконовите актове, непосредствено приложимите актове на компетентните органи на Европейския съюз и вътрешните актове на Дружеството;
2. оценява възможния ефект от промени на правното статукво върху дейността на Дружеството;
3. идентифицира и оценява риска, произтичащ от неизпълнението на законите, подзаконовите актове, непосредствено приложимите актове на компетентните органи на Европейския съюз и вътрешните актове на Дружеството;
4. следи за всички промени в европейското/местното законодателство и информира останалите структурни звена, които са засегнати от тези промени.
5. информира незабавно Съвета на директорите за установените от него нарушения в дейността.
6. изготвя годишен отчет за дейността на функцията и го представя пред Съвета на директорите и пред Общото събрание на акционерите.
7. оценява адекватността на приетите от Дружеството мерки за предотвратяване на нарушаването на изискванията.
8. информира незабавно Заместник-председателя на КФН в случаите, когато в резултат на извършена проверка са констатирани нарушения и слабости в организацията на дейността и управлението на Дружеството и за които смята, че от Съвета на директорите не са предприети достатъчни мерки за тяхното отстраняване в срок повече от 3 месеца от датата на уведомяване на компетентния орган или когато нарушенията и слабостите не са отстранени в продължение на повече от 12 месеца от датата на уведомяване на компетентния орган.

Б.5   Функция за вътрешен одит

- описание на начина, по който се изпълнява функцията за вътрешен одит на предприятието:

Функция за вътрешен одит е обособена в самостоятелно структурно звено във всяко от дружествата.

Мисията на вътрешния одит е независимо да изследва и оценява функционирането ефективността и ефикасността на системата за вътрешен контрол и всички други елементи на управление. Дейностите по вътрешен одит са проектирани да предоставят съвети за управление за подобряване на средата за вътрешен контрол, мониторинг на изпълнението на стратегически инициативи за контрол и ръководства за дейността.

Специализираният вътрешен одит в Дружествата е отговорност на вътрешните одитори от Специализираната служба, ръководени от Ръководител на функцията.

Основните функции на Службата са:

- Превантивна функция – даване на становища и препоръки за разработване, прецизиране или коригиране на проекти на вътрешно нормативни документи, както и на други документи, свързани с осъществяване на дейността, с цел недопускане приемане на текстове, които са незаконосъобразни или противоречаващи на интересите на дружеството.

- Сигнална функция - информиране на ръководните органи на дружеството за наличие и/или възможност за извършване на незаконосъобразни действия или изготвяне на документи с невярна или с непълна информация; информиране на Общото събрание на акционерите за наличие на незаконосъобразни действия в случаите, когато органи на дружеството, в т.ч. и Съвета на директорите, са сигнализирани за тях, но не реагират своевременно за отстраняване на констатирани слабости, пропуски или грешки; информиране на КФН или друг държавен орган, когато това е предвидено със закон.

- Контролна функция - Осъществяване на текущ контрол за законосъобразност и своевременност на дейността на органите и служителите на дружеството и даване на необходими за целта препоръки.

При извършване на своята дейност Службата проверява и оценява дейността на дружеството, по отношение на:

- спазването на приложимите закони, подзаконови нормативни актове и административни актове при извършване на дейността;
- съответствието и пълнотата на вътрешните правила и процедури спрямо изискванията на нормативните актове в областта на застраховането;
- спазването на вътрешните актове на Дружеството, вкл. вътрешните правила и процедури;
- за наличие на правомощия на съответните длъжности лица да извършват правни и фактически действия от името на застрахователя
- осъществяването и ефикасността на процедурите за вътрешен контрол;
- системата за отчетност и информационната система;
- точността, пълнотата и навременността на изготвяните счетоводни и други документи и отчети;
- системите за управление и методите за оценка на риска;
- защитата на активите от безстопанственост и злоупотреби;
- адекватността и спазването на вътрешните правила и процедури за сключване на застрахователни и презастрахователни договори, за приемане и разглеждане на претенции и за определяне на плащанията по тях;
- за неправомерни действия засягащи интересите на застрахованите лица и на потребителите на застрахователни услуги,
- извършването и отчитането на всички прехвърлени дейности, както и дейността и отчетността на застрахователните и презастрахователните посредници;
- изпълнението на дейностите и процесите и постигането на целите.

• Информация за основните процедури

Основните процедури на вътрешния одит са съвкупност от дейности по планирането, реализацията и приключването на конкретната проверка и се изразяват в следното:

- селекция на обектите;
- конкретизиране на дейностите;
- фактически контролни действия;
- документиране на извършената проверка;
- контрол по изпълнение на решенията, взети от СД на база на препоръките по конкретен Одитен доклад.

Ръководителят на Службата прилага и поддържа план за одит, в който се определя одитната дейност, която ще бъде предприета през следващите години, като се вземат предвид всички дейности и цялостната система на управление в Дружеството. Планирането на ангажиментите на вътрешния одит се извършва въз основа оценка на риска, която се прави веднъж годишно. Всички обекти на вътрешен одит следва да бъдат обхванати в рамките на един период с продължителност от не повече от три години, като за целта се изготвя Общ тригодишен план за

одит. Честотата на одитните дейности върху отделни обекти и системи за контрол се определя според значимостта им и риска за Дружеството. Общият план за одит и годишният план с конкретните одитни ангажименти и оценката на необходимите ресурси, както и допълнително възникнали съществени промени в тях се изготвят от ръководителя на службата за вътрешен контрол и се одобряват от Съвета на директорите. За всеки одитен ангажимент се изготвя одитен план, който съдържа обхват, цели, времетраене и разпределение на ресурсите за изпълнение на ангажимента. При необходимост, по преценка на ръководителя на службата или на Ръководството на Дружеството се осъществяват и извънпланови одити.

- описание на начина, по който функцията за вътрешен одит на предприятието запазва своята независимост и обективност от дейностите, които тя проверява.

Специализираната Служба управлява функциите по вътрешен одит, с цел осигуряване на независим надзор и координация между другите звена в структурата, управляващи свързаните с тяхната дейност контролни действия, по реда изричната вътрешнонормативна уредба на „Правилата за организацията и дейността на Службата за вътрешен одит“.

Ръководителят и служителите на специализираната служба и другите служители, изпълняващи контролни функции разполагат с подходящи правомощия и са независими от структурните звена, върху които упражняват контрол; получават възнагражденията си съобразно степента на постигане на целите, свързани с тези функции, независимо от резултатите на контролираните структурни звена. Дейността на Службата е регламентирана по начин, по който никой от служителите да не бъде поставен в позиция, от която може да възникне конфликт на интереси между техните/неговите отговорности и всякакви други отговорности, които имат.

Службата има достъп до информация и разполага с ресурс, за да изпълняват своите отговорности.

Специализираният вътрешен одит в Дружеството е отговорност на вътрешните одитори от Специализираната служба, които нямат други оперативни дейности.

Службата е структурно подразделение на Централно управление на Дружеството. Службата подпомага органите на управление на Дружеството при вземане на решения във връзка с дейността и следи за тяхното изпълнение.

Сътрудничеството и взаимодействието между функцията и бизнес звената цели да спомага да се идентифицират и управляват рисковете още при тяхната първа появя.

Б.6 Актуерска функция

Актуерската функция е обособена в самостоятелно структурно звено във всяко от Дружествата от групата, което:

- координира изчисляването на техническите резерви и отговаря за образуването на достатъчни по размер технически резерви;
- изчислява техническите резерви, когато това не може да бъде направено полица по полица от оперативните звена и е необходимо прилагането на статистически техники – Резерв за възникнали, но непредявени искове, Резерв за неизтекли рискове;
- изразява становища относно общата подписваческа политика, като отговаря за разработване на достатъчни по размер премии, в това число за селекцията на застраховани лица според техния рисков профил;
- гарантира пригодността на използваните методологии и базови модели, както и на допусканията, направени при изчисляване на техническите резерви;
- оценява достатъчността и качеството на данните, използвани при изчисляване на техническите резерви;
- сравнява най-добрите прогнозни оценки спрямо практическите резултати;
- информира Съвета на директорите, относно надеждността и адекватността на изчисляването на техническите резерви;
- отговаря за изчисляването на техническите резерви посредством приближения и индивидуални подходи за отделни случаи, когато не са налице достатъчно подходящи данни за прилагане на надеждни актуерски методи;

- оценява съответствието на вътрешните и външни данни, използвани при изчисляването на техническите резерви, със стандартите за качество на данните, посочени в Директивата Платежоспособност II.
- когато е уместно, дава препоръки относно вътрешните процедури за подобряване на качеството на данните, така че да се гарантира, че Дружеството е в състояние да спазва съответното изискване на Платежоспособност II, когато то бъде приложено.
- изразява становище относно адекватността на презастрахователните договори;
- в процеса на оценката на собствените рискове отговорният акционер:
  - съдейства за определянето на това, дали Дружеството ще спазва непрекъснато изискванията за изчисляване на техническите резерви;
  - идентифицира потенциалните рискове, произтичащи от несигурностите, свързани с това изчисление.

Във връзка с дейността си, Отговорният акционер, който е едно и също лице за Дружествата от групата:

- изготвя и заверява справките на Дружествата във връзка с акционерската дейност;
- изготвя и представя в КФН годишен акционерски доклад - до 14 седмици след края на годината, за която се отнася докладът;
- докладва писмено до съвета на директорите поне веднъж годишно /като част от Годишния акционерски доклад до КФН/, като докладването следва да документира всички съществени задачи, които са били предприети от акционерската функция, резултатите от тях, като ясно определя всички недостатъци и дава препоръки за това как тези недостатъци могат да бъдат отстранени;
- прави предложения пред ръководството, по въпроси свързани с персонала на отдела, с оглед повишаване на професионалното му ниво и мотивация;
- анализира и отчита, периодично резултатите от дейността, и при необходимост прави предложения за промени;
- информира ръководството, за констатирани отклонения от нормативните документи и настъпили изменения във вътрешната и външна среда, в която се осъществява дейността на отдела;
- осъществява контрол за спазване изискванията на нормативните и вътрешно-нормативните актове, регламентиращи и отнасящи се до изпълнение функциите на отдела;
- предлага проекти и актуализации на вътрешно-нормативни документи, свързани с дейността на отдела;
- организира, управлява и контролира пряко подчинените му служители, за изпълнението на функциите на отдела, включващи изготвяне, предлагане за одобрение, прилагане и документиране на:
  - Процедури за оценка на резервите съгласно Платежоспособност II на базата най-добра прогнозна оценка;
  - Методология за допустима граница на риска;
  - Методология за тестване със задна дата на най-добрата прогнозна оценка, за изчисляване на техническите резерви, за да изследва историческата адекватност на прогнозата;
  - процедури за изчисляване на общо застрахователните подписвачески рискове, свързани с премии и резерви;
  - процедури за изчисляване на общо застрахователния риск от прекратяване;
  - процедури за изчисляване на общозастрахователния катастрофичен риск;
  - извършване на необходимите количествени анализи, в рамките на СОРП;
  - анализиране на разходите и разпределението им към определени продукти/бизнес сегменти и извършване на проекция на бъдещите разходи на база анализа;

- процедури за валидиране и критерии за изчисление на най-добрата прогнозна оценка на резервите: точност на данните, пълнота, адекватност на предположенията, адекватност на методите, валидиране на резултатите;
- събиране на данни от съществуващи външни източници (от регуляторния орган, от обществени източници на статистически данни и от пазара) в случаите, в които собствените данни са недостатъчни (например нови продукти, големи щети);
- създаване на документация за целия процес на изчисляване на техническите резерви; документиране на известните недостатъци и бъдещите планирани подобрения;
- участие в разработването на продукти, основно чрез количествени анализи и тарифиране;
- преценка на достатъчността на тарифите и събранныте премии за покриване на загубите и всички разходи.

Честотата на оценката на техническите резерви е тримесечна за всички резерви и всички класове на бизнеса.

Следните задължения попадат в приложното поле на актиоерската функция:

- Анализ на всякакви източници на отклонение от нормативните изисквания и изпълнение на всякакви необходими промени, за да се гарантира, че изчисляването на резервите е извършено в съответствие с тези изисквания.
- Утвърждаване на методологиите, използвани за оценка на достатъчността на техническите резерви, включително и обратно тестване спрямо минал опит.

Б.7 Възлагане на дейности на външни изпълнители

Прехвърлянето на дейност, по смисъла на Политиките на Дружествата за изнасяне на дейности, представлява трайно възлагане на отделни дейности, включени в обхвата на дейността по застраховане на Дружеството, за извършване от трети лица, които не са застрахователи и чиято дейност по занятие включва дейности, които са част от дейността по Застраховане на Дружеството, по смисъла на Кодекса за застраховането.

Съгласно политиката, не се допуска прехвърляне на дейности в следните случаи:

1. дейността представлява ключова функция;
2. дейността е категоризирана като важна или критична по реда на Политиката и с прехвърлянето й има риск да възникне някое от следните обстоятелства:

- съществено да се намали качеството на системата на управление;
- необосновано да се увеличи операционния рисков;
- да се възпрепятства извършването на застрахователния надзор;
- да се застрешат интересите на потребителите.

Изнасянето на дейност към външен изпълнител не трябва да нарушава:

1. нормалното извършване на дейността на Дружеството или предоставяните от него финансови услуги;
2. способността на ръководните лица да управляват и контролират дейността на Дружеството, включително тези, обект на лиценз;
3. осъществяването на адекватен контрол спрямо съответния процес от страна на органите за вътрешно управление и звената с контролни функции;
4. ефективността на надзорната дейност върху Дружеството.

В изпълнение на политиката си, Групата няма възложени ключови, критични или важни дейности на външни изпълнители.

Б.8 Друга информация

Няма друга съществена информация, относно системата на управление, която да следва да се посочи.

Оценка на адекватността на системата на управление на застрахователното предприятие спрямо естеството, мащаба и сложността на рисковете, свързани с дейността му:

Създадената система на управление, включваща системи, организационна структура, управление на риска и вътрешен контрол е ефективна и осигурява стабилно и разумно управление на рисковете, с които се сблъска Групата.

Създадената система е адекватна за подкрепа на стратегическите цели и дейността на Дружествата в Групата и да гарантира на Съвета на директорите, че е в състояние да взема информирани бизнес решения, с пълна оценка на въздействието върху рискови експозиции, както и дали те са в рамките на риск апетита.

Преглед на корпоративното управление и ефективността на дейността се извършват редовно, като се вземат предвид изискванията на Платежоспособност II и приложими законови изисквания, както и препоръките от мениджърите.

B. Рисков профил

Групата оперира бизнес модел с нисък риск, който се поддържа от стабилна рамка за управление на риска, която гарантира, че рисковете са добре разбрани и контролирани.

Преглед на основните рискове, свързани с бизнеса, включително кратко описание на начина, по който се управлява всеки се осигурява по-долу.

B.1 Подписвачески риск

Основната цел в управлението на подписваческия риск и риска, свързан с формирането на резерви е поддържането на поеманите от Групата рискове на ниво, което е в съответствие със стратегическите цели Групата, като основна задача в управлението на подписваческия риск и риска, свързан с формирането на резерви е осигуряването на максимална сигурност на активите при минимизиране на възможните загуби.

Основният риск пред който е изправена Групата по застрахователните договори е рискът, че реалните претенции може да се различават от очакванията. Това се повлиява от честота и стойността на претенциите. Целта на Групата е да гарантира, че за покриване на тези задължения са на разположение достатъчно резерви.

В обхвата на управляваните застрахователни рискове попадат:

- Концентрация на застрахователен риск по видове бизнес;
- Географски и секторни концентрации на застрахователен риск;
- Риск за развитието на щетите.

За осигуряване адекватността на премийния приход за покриване на очакваните претенции и разходи се предвиждат следните мерки по отношение на рисковете, на които е изложено Дружеството, а именно:

- Калкулиране на адекватни застрахователни премии;
- Заделяне на достатъчно резерви, въз основа на прилагането на подходящи методи за тяхното определяне;
- Провеждане на превантивни мероприятия;
- Диверсификация на риска;
- Наличие на подписваческа процедура и спазване на подписваческа дисциплина;
- Мониторинг на извършваните разходи за основна дейност.

Дружествата от групата управляват подписваческите рискове, които поемат чрез ограничения на застрахователните лимити, подобряване на процедурите за сключване на договорите и мониторинг на възникващите искове.

Мерки за прогнозиране, избягване и преодоляване на неблагоприятно развитие на застрахователния риск се залагат във Вътрешните правила и процедури на Дружеството за сключване на застрахователни договори, както и в Общите условия за предлаганите застраховки.

В подписваческите правила на дружествата се предвиждат редица превантивни мерки, в т.ч.:

- По отношение на кандидатите за застраховане;
- По отношение на обектите за застраховане;
- По отношение на покритите рискове.

Преди сключване на застраховката следва да бъде събрана информация за кандидата за застраховане, като се изисква да отговори добросъвестно, изчерпателно и точно на писмените въпроси, поставени в Предложение за застраховане.

При отклонения от въведените ограничения Дружеството може да завиши премията, да намали застрахователната сума, да ограничи рисковете или да откаже сключване на застраховката.

Дружествата от групата изчисляват стойността на техническите резерви като сума на най-добрата прогнозна оценка и добавка за риск както следва:

- Най-добрата прогнозна оценка съответства на вероятностно претеглената средна стойност на бъдещите парични потоци, като се вземе предвид стойността на парите във времето (очаквана настояща стойност на бъдещи парични потоци) при прилагане на съответната срочна структура на безрисковия лихвен процент;
- Добавката за риск е такава, че да гарантира равностойността на техническите резерви на сумата, която се очаква да е необходима на Дружеството за поемане и посрещане на застрахователните и презастрахователните задължения.

Техническите резерви на Групата представляват сбор от техническите резерви на Дружествата. По основните видове застраховки се сключват презастрахователни договори, които да ограничат отговорността на Дружеството при настъпване на щети.

Групата презастрахова част от рисковете, които застрахова, за да контролира своите експозиции към загуби и да защити капиталовите сърцевини. Дружеството купува комбинация от пропорционални и непропорционални презастрахователни договори за намаляване на нетната експозиция на дружеството.

Групата следи финансовото състояние на презастрахователите "на текуща база" и преразглежда презастрахователни си договори на годишна база. Дружеството използва договори за презастраховане с несвързани презастрахователи за да контролира експозицията си към загуби, произтичащи от един източник и за натрупване на нетни загуби, произтичащи от едно събитие.

В процеса по разработване на нов застрахователен продукт и изчисляване на премията, дружествата вземат предвид ограниченията, свързани с инвестициите като изчисляват максималната доходност по възможните инвестиции без да наруши лимитите, заложени в Политиката за управление на инвестиционния рисък и съобразяват параметрите на новия продукт, така че да осигури необходимата доходност при оптимални нива на риска.

В процеса по разработване на нов застрахователен продукт и изчисляване на премията Групата отчита презастраховането и други техники за намаляване на риска, като включва по адекватен начин необходимите и/или възможни разходи в ценовите предложения по новия продукт.

Групата не използва схеми със специална цел за алтернативно прехвърляне на застрахователен рисък.

B.2 Пазарен рисък

Пазарен рисък е рисък от загуби, възникващи от движенията в пазарните цени на дълговите (лихвените) и капиталовите инструменти и на валутните и стоковите инструменти. Най-общо пазарният рисък може да се раздели на :

- Лихвен рисък

Лихвенният рисък е рисък от загуби, породени от несигурност относно бъдещите равнища на лихвените проценти. За оценка на нивата на лихвения рисък се изготвят стрес-тестове, които включват промяната на стойността на финансовите инструменти при прилагане на различни сценарии, както и лихвен GAP анализ.

- Ценови рисък

Ценовият рисък е рисък от загуби, възникващи от движенията в пазарните цени, в т.ч.:

- Риск свързан с акции: рисък от неблагоприятни промени в пазарната стойност на активите или пасивите поради промени в стойността на капиталовите инструменти, което може да доведе до финансови загуби.

- Имуществен рисък: рисък от неблагоприятни промени в пазарната стойност на активите или пасивите поради промени в пазарната стойност на имуществото.

- Риск свързан с лихвен спред: рисък от неблагоприятни промени в пазарната стойност на активите или пасивите поради промени в пазарната стойност на дългови финансни инструменти

вследствие колебания в техния кредитен спред. Пазарната стойност на един актив може да се понижи по две причини: или поради намаляване на пазарната оценка за кредитоспособността на даден кредитополучател, което обикновено е придружено от понижаване на кредитния рейтинг, или поради системно намаляване на стойността на кредитните активи на целия пазар

- **Валутен риск**

Валутният риск е риск от загуби, възникващи от непредвидени движения във валутните курсове. Политиката на Групата е да минимизира откритата валутна позиция във всички чуждестранни валути (с изключение на позицията в евро, която при спазване на Закона за БНБ не носи валутен риск).

- **Концентрационен риск** - риск от поемането на значителни финансови загуби поради малък брой контрагенти в портфейла, което увеличава вероятността едно негативно събитие при контрагент да доведе до големи загуби.

За оценка на пазарния риск Групата използва Стандартната формула.

Стратегията на Групата по отношение поемането на пазарни рискове най-общо се изразява в тяхното минимизиране. По този начин от една страна се освобождава допълнителен капитал за покриване на поеманите рискове, а от друга се облекчава управлението на риска. Като цяло Дружеството не поема съществени пазарни рискове, но има създадена система за тяхното управление и готовност да измерва ефекта от тях.

B.3 Кредитен риск

Групата е изложена на риск от неизпълнение от страна на контрагента, възникнал вследствие на предоставени средства на банки, вземания от презастрахователи, клиенти, търговска и инвестиционна дейност. Рискът от неизпълнение от страна на контрагента е рискът от загуби в случай, че контрагентът не е в състояние да погаси изцяло и в срок своите задължения.

Инвестиционната стратегия цели да сведе до минимум риска за кредитно неизпълнение, което се постига по различни начини, като например инвестиране в класове активи с нисък рискове, като например гарантирани от държавата облигации.

Групата използва презастраховане, за да управляват ефективно застрахователния си рискове, поради което е изложено на риска от неизпълнение от страна на тези контрагенти. За да е по-ниска рисковата експозиция, дружеството диверсифицира тези контрагенти, а също така ги подбира, съобразно техния кредитен рейтинг, като приоритетно се склучват договори с контрагенти с А или по-висок кредитен рейтинг.

B.4 Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът от загуби във връзка със способността на Дружеството да изпълнява задълженията си при настъпване на падежа им, управлението на неочаквани намаления в източниците на финансиране, както и реализация на собствени активи при подходяща цена и в приемливи срокове.

Системата за управление на ликвидността се основава на следните принципи:

- Централизиран контрол върху ликвидността, упражняван от изпълнителните директори;
- Постоянно наблюдение и оценка на бъдещите парични потоци и на достатъчността на ликвидните активи на Дружеството;
- Диверсификация на застрахователните продукти и клиенти;
- Планиране на действия при извънредни ситуации.

Системата за управление на ликвидността включва:

- Политика за управление на ликвидния рискове;
- Правила за управление на ликвидността;
- Ефективна система за информация на ръководството;

- Периодично провеждане на стрес-тестове, сценарийни анализи и оценка на ликвидността при неблагоприятни обстоятелства - поне веднъж годишно;

Ликвидните буфери са условно разделени на три компонента според относителната ликвидност на съставящите ги активи и според фазата за тяхното активиране.

- 1-ви - включва паричните средства по разплащателни сметки и депозити в търговски банки. Активирането и предназначението на първия буфер е за покриване на нуждите от ликвидност в най-кратката и интензивна фаза на шока.
- 2-ри - държавни ценни книжа и висококачествени дългови и капиталови инструменти: втория компонент на ликвидния буфер е предвиден за нуждите на по-продължително шоково въздействие, като според естеството на шоковото въздействие се използва:
  - за сключване наrepo- сделки;
  - обезпечение по кратко и средносрочно кредитиране;
  - директна продажба.
- 3-ти - определен на база подбор от застрахователни договори. Активирането на 3-тия компонент на буфера става при продължително шоково въздействие и/или нужда от реструктуриране на застрахователни активи.

Групата не разчита на привлечени средства за осигуряване на ликвидност. Обичайно се поддържа висока ликвидност, което се дължи както на естеството на дейността ѝ и структурирането на активите, така и на ограниченияте и променливи възможности, които предлагат пазарите.

B.5 Операционен риск

Групата възприема следната дефиниция за операционен риск: рисков от загуба, произтичаща от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи или от външни събития, включително правен риск. При възникване на инцидент от такъв характер той се класифицира като операционно събитие. Операционното събитие е такова, което може да доведе до отрицателен икономически резултат или до допълнителни разходи и до отклонение на реализираните от очакваните резултати от дейността. Според последиците от операционните събития те се делят на операционни събития-загуба, когато последицата е реализирана парична загуба и операционни събития- потенциална загуба.

Разработена е Политика за действие при извънредни ситуации. Тя има за цел осигуряване непрекъснатост на бизнес процесите.

Основно средство за намаляване на операционния риск в Групата е установената вътрешно контролна система. Тя е отговорност на всеки служител. Контролните действия са неразделна част от всекидневните дейности на Дружествата. Те се въвеждат, за да ограничат рисковете, които са идентифицирани в процеса на оценка на риска. Контролните действия съдържат два елемента: (1) въвеждане на контролни политики и процедури и (2) проверка за спазване на въведените контролни политики и процедури.

B.6 Други значителни рискове

a. Репутационен риск

Репутационният рисков е част от стратегическия рисков. Определението на Групата за репутационен рисков е възможността от негативни публикации и изявления в средствата за масова информация, електронните медии и други касаещи институцията, верни или неверни, които да доведат до намаление на клиентската база, приходите или до завеждане на съдебни дела. Отражението на репутационния рисков върху платежоспособността и финансовото състояние на Дружеството е главно по линия на риска от непредвидено рязко съкращаване на получените премии и промяна на ключови ликвидни съотношения.

б. Стратегически риск

Определението на Дружеството за стратегически риск е рисъкът от сериозни загуби при неочеквана, негативна промяна в капитала на Дружеството, в резултат на неблагоприятния ефект от неправилни решения на ръководството, свързани с пазарната среда, стратегията и нейното осъществяване. Той се разделя на:

- Стратегически риск, породен от външни фактори. Тези фактори са:
  - Фактори във финансовата система;
  - Фактори в националната икономика;
  - Политически фактори;
  - Фактори, свързани с конкурентната среда;
  - Потребителски предпочитания.
- Стратегически рисък, породен от вътрешни фактори. Тези фактори са:
  - Пазарен дял;
  - Репутация;
  - Търговска марка;
  - Стратегически фокус;
  - Инвеститорска значимост.

Групата е изложено на стратегически рисък, като неговото отражение върху финансовото му състояние и платежоспособността има различни измерения. Една част от тях са свързани със стратегията и макроикономическата среда. Друга съществена част са свързани с факта, че Групата работи на силно регулиран пазар. Това води от една страна до засилен интерес към Групата, както и до публикуване на по-широк кръг информация, което при равни други условия увеличава стратегическия рисък.

Една промяна в регуляторната, законовата или политическата обстановка може да има последствия за бизнес модел на компанията, операциите и финансите.

Въпреки, че въвеждането на режима Платежоспособност II вече е изпълнено, остава предмет на бъдещи изменения подобряване на неговата работа и по-доброто му хармонизиране в цяла Европа.

Неадекватен стратегически фокус, накърняване на репутацията и недостатъчен пазарен дял, както и въздействие на външни фактори могат да повлият в негативна посока върху финансовите резултати на институцията. Стратегическият рисък при определени обстоятелства може да се превърне в ликвиден рисък, като и в други видове рисък и така да окаже негативно въздействие върху финансовото състояние и платежоспособността на Групата.

Управлението на стратегическия рисък се осъществява чрез комплекс от действия, насочени към ограничаване на потенциални негативни ефекти, породени от рисковите фактори, приемане на адекватни действия и контроли. Следи се динамиката на макроикономическите показатели и периодично се преразглеждат стратегическите цели и тяхната адекватност спрямо средата. Въвеждат се различни контроли в процеса на управление и планиране, както и в другите процеси в Дружеството, които имат отношение към стратегическия рисък.

Сделките в рамките на групата се сключват при общи условия, приложими за трети страни. Салдата по сделки в рамките на групата са посочени в Годишния финансов отчет на групата.

B.7 Друга информация

Групата няма задбалансови позиции.

Групата не прехвърля рисък към схеми със специална цел за алтернативно прехвърляне на застрахователен рисък.

Няма значителни промени в мерките, използвани за оценка на рисковете през отчетния период.

Няма друга съществена информация относно рисковия профил на Групата.

Г. Оценка за целите на платежоспособността

Основният принцип залегнал в Платежоспособност II е, че всички балансови позиции трябва да бъдат измервани по справедлива стойност, като се има предвид действителните постъпления и плащания, които се очаква да бъдат реализирани и съответно платени и вече дължимите салда. Бъдещи вземания и задължения не се отчитат в балансовите позиции, а се отчитат като паричен поток при изчисляването на резерва (например вземания и задължения за бъдещи вноски по полици).

При изготвянето на консолидирания отчет, отчетите на Дружеството-майка и Дъщерните дружества са комбинирани ред по ред като се събират подобни активи, пасиви, елементи на собствен капитал, приходи и разходи.

Когато е необходимо, се извършват корекции на финансовите отчети на Дъщерните дружества, за да се приведат техните счетоводни политики в съответствие с тези, използвани от Дружеството-майка. Вътрешно-груповите операции, разчети, приходи и разходи се елиминират напълно при консолидацията.

Неконтролиращите участия в нетните активи и в печалбата или загубата на Дъщерните дружества са представени отделно от тези принадлежащи на Групата.

Г.1 Активи

Процеси по прилагане на изискванията на П II по отношение на счетоводното отчитане:

Дружествата от групата поддържат стабилен процес за компилиране на финансовите отчети по МСФО към режима на ПII. След изготвяне на отчетите по МСФО се извършват корекции на балансовите позиции с различно счетоводно третиране съгласно МСФО и Рамката на Платежоспособност II на следните балансови позиции:

- Други нематериални активи – Нематериалните активи се оценяват с нулема стойност;
- Отсрочени данъци – отсрочен данъчен актив или пасив се признава и отчита допълнително за разликата между данъчната основа и балансовата стойност по ПII. В баланса дружеството отчита нетирано отсрочените данъци.
- Дялове в свързани дружества, включително участия – използва се метода на собствения капитал в съответствие с ПII;
- Вземания от застраховани лица – включват само дължими към 31.12.2022г. суми, за целите на Платежоспособност II;
- Презастрахователни вземания – стойностите са различни за целите на МСФО и ПII, което се дължи на различното третиране на вземанията от застрахованите лица описано по-горе;
- Вземания от регреси - стойностите са различни за целите на МСФО и ПII, което се дължи на различното третиране на вземанията от застрахованите лица описано по-горе;

Няма направени промени по отношение на използваните бази за признаване и оценка или за оценки по време на отчетния период.

Обобщение на оценката на активите

В таблицата по-долу е дадена оценка на активите на Групата по МСФО и Платежоспособност II към 31.12.2022г.:

в хил.лв.	Стойност по „П II“	Стойност по МФСО
Активи		
Нематериални активи	0	134
Отсрочени данъчни активи	0	143
Недвижима собственост, машини и съоръжения, притежавани за собствено ползване	25 611	23 986
Инвестиции (различни от активи, държани за обвързаните с индекс и с дялове в инвестиционен фонд договори)	56 980	56 980
Недвижима собственост (различна от тази за собствено ползване)	11 306	11 306
Дялови участия в свързани предприятия, включително участия	0	0
Акции	12 929	12 929
Държавни облигации	32 745	32 745
Презастрахователни възстановявания по силата на:	120 342	160 577
Общо застраховане и здравно застраховане, подобно на общото застраховане	120 342	160 577
Общо застраховане, с изключение на здравно застраховане	120 342	160 577
Застрахователни вземания и вземания от посредници	5 457	63 163
Презастрахователни вземания	-3 527	2 388
Вземания (търговски, не застрахователни)	4 879	4 879
Парични средства и парични еквиваленти	51 864	51 864
Всички други активи, които не са посочени другаде	442	442
Общо активи	262 048	364 556

Към 31.12.2021г. те са били:

в хил.лв.	Стойност по „П II“	Стойност по МФСО
Активи		
Нематериални активи	0	231
Отсрочени данъчни активи	0	119
Недвижима собственост, машини и съоръжения, притежавани за собствено ползване	18 892	18 561
Инвестиции (различни от активи, държани за обвързаните с индекс и с дялове в инвестиционен фонд договори)	94 465	94 465
Недвижима собственост (различна от тази за собствено ползване)	11 695	11 695
Дялови участия в свързани предприятия, включително участия	0	0
Акции	13 551	13 551
Държавни облигации	51 763	51 763
Презастрахователни възстановявания по силата на:	130 488	160 486
Общо застраховане и здравно застраховане, подобно на общото застраховане	130 488	160 486
Общо застраховане, с изключение на здравно застраховане	130 488	160 486
Застрахователни вземания и вземания от посредници	5 767	69 690
Презастрахователни вземания	-2 488	2 918
Вземания (търговски, не застрахователни)	4 797	4 797
Парични средства и парични еквиваленти	20 529	20 529
Всички други активи, които не са посочени другаде	297	297
Общо активи	272 746	372 094

Г.2 Технически резерви

Различия между оценката за целите на платежоспособността и оценка във финансовите отчети:

Методологията на МСФО за оценката на техническите резерви не включва концепциите на Платежоспособност II на рисковия марж или преходни мерки.

Предположенията, използвано при оценката на застрахователните задължения по МСФО също се различават от оценката на най-добрите прогнозни задължения по Платежоспособност II:

- При оценката по МСФО не е прилаган дисконтов процент.
- Концепцията за изчисление на премийния резерв по Платежоспособност II е различна от Пренос премийния резерв, отчитан по МФСО.

Обобщение на оценката на техническите резерви

Към 31.12.2022г. :

Пасиви (в хил.lv.)	Стойност по „Платежоспособ- ност II“	Стойност по МФСО
Технически резерви — общо застраховане	184 878	285 398
Технически резерви — общо застраховане (с изключение на здравно застраховане)	183 424	281 918
Най-добра прогнозна оценка	178 665	0
Добавка за риск	4 759	0
Технически резерви — здравно застраховане (подобно на общото застраховане)	1 454	3 480
Най-добра прогнозна оценка	1 275	0
Добавка за риск	179	0

Към 31.12.2021г. :

Пасиви (в хил.lv.)	Стойност по „Платежоспособ- ност II“	Стойност по МФСО
Технически резерви — общо застраховане	195 473	289 089
Технически резерви — общо застраховане (с изключение на здравно застраховане)	195 226	286 495
Най-добра прогнозна оценка	188 308	0
Добавка за риск	6 918	0
Технически резерви — здравно застраховане (подобно на общото застраховане)	247	2 594
Най-добра прогнозна оценка	234	0
Добавка за риск	13	0

Изчисление на техническите резерви

Дружествата от Групата не изчисляват Техническите резерви „като цяло“ за никой от продуктите.

Дружествата изчислява техническите резерви бруто като сума на най-добрата прогнозна оценка на резервите и Добавка за риск.

Групата изчислява техническите резерви като сбор от най-добрите прогнозни оценки на резервите (в т.ч. резерв за предстоящи плащания и премиен резерв) плюс добавка за риск за

двете Дружества. Изчисленията се извършват отделно, преди отчитане на дела на презастрахователите.

В линийте бизнес, където има задължения в повече от една валута, всички съществени задължения в различна от националната валута са проектирани отделно.

Портфейлът на Групата не включва анюитети.

- несигурността, свързана със стойността на техническите резерви

Основният източник на несигурност в стойността на техническите резерви се отнася до предположенията, използвани при оценяването. Действителния опит, относно кофициентите на щетимост и прекратяване и нивата на разходите по администриране, може да се различават от най-добрата прогнозна оценка.

- дял на презастрахователя в резервите:

Групата изчислява дела на презастрахователя в резервите по бизнес линия, отделно за премийния резерв и резерва за претенции, като сбор от съответните позиции на Дружествата от групата.

Два подхода са следвани от Дружествата от Групата за изчисление на дела на презастрахователя в премийния резерв в зависимост от вида на презастраховане.

За презастрахователни договори, които вземат в предвид всички полици в техния обхват еднакво, дела на презастрахователя се изчислява пропорционално на базата на брутния ППР. За презастрахователни договори, които третират всяка една полица с различен презастрахователен процент (напр. Квотни и Ексцедентни презастрахователни договори, фронтираци и факултативни договори), изчислението се извършва на индивидуално ниво за всяка полица.

Делът на презастрахователя в резервите, свързан с премийния резерв се изчислява на база на брутния ППР, Комбиниран коефициент на щетимост и Оценка на коефициента на аквизиционните разходи, които се изчисляват допълнително, като за оценката им дружеството ползва бъдещата презастрахователна премия и комисионни, които са в съответствие с оригиналните брутни стойности

Времевия момент на паричните потоци е приет за същия като моделираните брутни такива, като е приложено дисконтиране.

Сумите, възстановими от презастрахователни договори се изчисляват последователно с границите на застрахователните и презастрахователните договори, за които се отнасят тези суми.

За целите на изчисляване на сумите, възстановими от презастрахователни договори, парични потоци включват единствено плащания във връзка с обезщетения от застрахователни събития и неурядени застрахователни претенции.

Плащанията във връзка с други събития или уредени застрахователни претенции се отчитат извън сумите, възстановими от презастрахователни договори.

Сумите, възстановими от презастрахователни договори се изчисляват отделно за премийни резерви и резерви за предстоящи плащания по следния начин:

- паричните потоци, свързани с резервите за предстоящи плащания включва компенсаторни плащания, свързани с претенциите, отчетени в брутните резервите за предстоящи плащания на компанията;

- паричните потоци, свързани с премиен резерв включват всички други плащания.

Резултатът от изчислението е коригиран, за да се вземат предвид очакваните загуби в резултат на неизпълнение от страна на контрагента. Тази корекция е основана на оценка на вероятността от неизпълнение от страна на контрагента и средния размер на загубата в резултат на това (загуба от неизпълнение). Корекциите се изчисляват отделно от останалата част от възстановимите суми.

Техническите резерви по линии бизнес за отчетната 2022 година са представени в следната таблица:

Най-добра прогнозна оценка (в хил.лв.)	Пряка дейност										Общо задължение, свързано с общото застрахование
	Застрахова не във връзка с медицински разходи	Застрахова не във връзка със защита на доходите	Застрахова не във връзка с обезщетене на работници	Застраховане на гражданска отговорност във връзка с моторни превозни средства	Друго застрахование във връзка с моторни превозни средства	Морско, авиационни и транспортно застраховани	Имуществено застрахование срещу пожар и други бедствия	Застрахована във връзка с обща гражданска отговорност	Гаранции	Оказване на помощ	
Технически резерви, изчислени като сбор от най-добрата прогнозна оценка и добавката за риска											
Премийни резерви											
Брутни	111	15	-31	16 094	287	0	-9 082	-36	-2 448	11	-25
Общо възстановяваня от презастраховане след корекцията за очакваните загуби поради неизпълнение от страна на контрагента	0	0	0	13 973	0	0	-6 771	0	0	0	7 202
Нетна най-добра прогнозна оценка на премийните резерви	111	15	-31	2 122	287	0	-2 311	-36	-2 448	11	-25
Резерви за претенции											
Брутни	439	13	728	160 540	1 766	1	4 936	646	5 948	26	0
Общо възстановяваня от презастраховане след корекцията за очакваните загуби поради неизпълнение от страна на контрагента	0	0	0	110 999	0	0	2 141	0	0	0	113 140
Нетна най-добра прогнозна оценка на резервите за претенции	439	13	728	49 541	1 766	1	2 795	646	5 948	26	0
Общо най-добра прогнозна оценка — брутно	549	29	697	176 635	2 053	1	-4 146	610	3 500	38	-25
Общо най-добра прогнозна оценка — нетно	549	29	697	51 663	2 053	1	484	610	3 500	38	-25
Добавка за рисък	139	1	39	4 557	93	0	0	16	90	1	2
Технически резерви общо - брутно	688	29	737	181 192	2 146	1	-4 146	625	3 591	39	-23
Технически резерви общо - нето	688	29	737	56 220	2 146	1	484	625	3 591	39	-23
											64 536

Към 31.12.2021г. те са в размер, както следва:

Най-добра прогнозна оценка (в хил.лв.)	Пряка дейност										Общо задължение, свързано с общото застрахование
	Застрахова не във връзка с медицински разходи	Застрахова не във връзка със защита на доходите	Застрахова не във връзка с обезщетене на работници	Застраховане на гражданска отговорност във връзка с моторни превозни средства	Друго застрахование във връзка с моторни превозни средства	Морско, авиационни и транспортно застраховани	Имуществено застрахование срещу пожар и други бедствия	Застрахована във връзка с обща гражданска отговорност	Гаранции	Оказване на помощ	
Технически резерви, изчислени като сбор от най-добрата прогнозна оценка и добавката за риска											
Премийни резерви											
Брутни	-274	-34	-4	19929	441	19	-8 019	365	-7 136	-20	-50
Общо възстановяваня от презастраховане след корекцията за очакваните загуби поради неизпълнение от страна на контрагента	0	0	0	16 239	0	0	-6 142	0	0	0	10 097
Нетна най-добра прогнозна оценка на премийните резерви	-274	-34	-4	3 689	441	19	-1 877	365	-7 136	-20	-50
Резерви за претенции											
Брутни	239	5	341	169 705	1 419	48	1 956	1 145	8 473	13	26
Общо възстановяваня от презастраховане след корекцията за очакваните загуби поради неизпълнение от страна на контрагента	0	0	0	119 891	0	29	471	0	0	0	120 391
Нетна най-добра прогнозна оценка на претенции	239	5	341	49 815	1 419	12	1 485	1 145	8 473	13	26
Общо най-добра прогнозна оценка — брутно	-34	-69	337	189 634	1 860	61	-6 063	1 511	1 337	-8	-24
Общо най-добра прогнозна оценка — нетно	-34	-69	337	53 504	1 860	32	-392	1 511	1 337	-8	-24
Добавка за рисък	0	0	13	6 584	114	26	74	52	46	0	22
Технически резерви общо - брутно	-34	-69	350	196 218	1 974	86	-5 969	1 563	1 353	-8	-2
Технически резерви общо - нето	-34	-69	350	60 058	1 974	57	-318	1 563	1 353	-8	-2
											64 985

Групата няма сделки със схеми със специална цел за алтернативно прехвърляне на риска.

Групата не използва изравнителна корекция и корекция за променливост.

Групата не прилага преходни мерки по отношение на техническите резерви.

Групата не използва преходната срочна структура на безрисковия лихвен процент.

Г.3 Други пасиви

Корекциите на балансовите позиции с различно счетоводно третиране съгласно МСФО и Рамката на Платежоспособност II са следните:

- Задължения по презастраховане - стойностите са различни за целите на МСФО и ПП, което се дължи на различното третиране на вземанията от застрахованите лица описано по-горе;
- Задължения към посредници – стойностите са различни за целите на МСФО и ПП, което се дължи на различното третиране на вземанията от застрахованите лица описано по-горе;
- Пасиви по отсрочени данъци - Извършена е корекция за отсрочени данъци за баланса по платежоспособност II, за да се вземе предвид разликата между оценката на активите и пасивите по МСФО и Платежоспособност II, от една страна, а от друга тъй като дружеството посочва в Платежоспособност II баланса отсрочените данъчни активи и пасиви нетирано.

В следващата таблицата е дадена оценката на другите задължения на Групата на база МСФО и Платежоспособност II към 31 декември 2022 г.:

Други пасиви	(в хил.лв.)	Стойност по „Платежоспособност II“	Стойност по МФСО
Резерви, различни от технически резерви	99	99	
Задължения по пенсионни обезщетения	685	685	
Отсрочени данъчни пасиви	4 178	2 970	
Дългове към кредитни институции	0	0	
Застрахователни задължения и задължения към посредници	667	10 102	
Презастрахователни задължения	-14 681	15 822	
Задължения (търговски, не застрахователни)	571	571	
Всички други пасиви, които не са посочени другаде	15 581	15 581	

Няма направени промени по отношение на използваните бази за признаване и оценка или за оценки по време на отчетния период.

Г.4 Алтернативни методи за оценка

Групата не използва алтернативни методи за оценка при изчисляването на своята позиция по платежоспособност.

Г.5 Друга информация

Политиките относно управление на рисковете на Групата, които влияят на оценката на активите и пасивите са разгледани в раздел В от настоящия Отчет.

Д. Управление на капитала

Д.1 Собствени средства

Собствени средства на Групата са основно собствени средства от първи ред. Те се състоят от внесен обикновен акционерен капитал, резерви и неразпределена печалба. Резервите се състоят от Общи резерви – фонд „Резервен“ – съгласно Търговски закон и Преоценъчни резерви (включват промените в справедливите стойности на собствените сгради на Дружеството, както и преоценъчни резерви от финансови активи държани за продажба. В други резерви е отнесена разпределимата част от печалбата с решение на редовното годишно общо събрание на акционерите след приспадане на 10% от нея за фонд „Резервен“ – съгласно Търговския закон.

Дружеството е емитирало само обикновени акции, с право на глас, право на дивидент и право на разпределение на капитала (включително при ликвидация); те не дават никакви права на обратно изкупуване.

Разликите между собствения капитал, както е отчетен в одитираните финансови отчети и превишението на активите над пасивите, изчислено за целите на платежоспособността се дължат на:

- разликата между техническите резерви, изчислени в съответствие с изискванията на Solvency II
- Корекциите за отложени данъци, във връзка с горните разлики.
- Преоценка на дела на минориторните акционери в дъщерното дружество, в съответствие с изискванията на Solvency II

- целите, политиките и процесите, използвани от предприятието за управление на неговите собствени средства:

Целта на управлението на капитала е той да се поддържа на равнище, което осигурява защитата и стабилността на Групата, както и спазването на регуляторните изисквания.

Съветът на директорите е отговорен за поддържане на размер и качество на капитала, осигуряващ минимум съответствие с регуляторните изисквания. Той извършва активни действия за подобряване структурата на акционерния капитал. Процесът на управление на капитала в Групата е неразрывно свързан с управлението на рисковете, с цел осигуряване на достатъчно капитал, необходим за покриването им и оптимално съотношение риск/възвръщаемост.

Източниците за увеличение на капитала са, както вътрешни - за сметка на финансовия резултат, така и външни - емитиране на акции или използване на подчинен срочен дълг.

Чрез установяване на ефективен контрол върху ежедневните операции на Групата и качеството на рисковите ѝ активи, съпроводено с поддържане на достигнатата рентабилност, се гарантира стабилността на капиталовата му позиция.

Групата се стреми да осигури възможно най-голямо съответствие между необходимия капитал и размера на поетия риск, чрез развитие на методите за оценка на рисковете и икономическия капитал. Дружеството поддържа необходимото равнище на собствения капитал чрез прилагане на комплексен подход, насочен към:

- Оптимизиране на структурата и риска на активите;
- Диверсифициране на използваните инструменти с цел минимизиране на рисковете и оптимизиране на печалбата;
- Преструктуриране на приходите и оптимизиране на разходите;
- Нарастване на акционерния капитал.

В процеса на планиране на капитала, се извършва анализ на размера вида и разпределението на необходимия капитал, като се преценява наличието на адекватен капиталов буфер и

необходимостта от увеличение на капитала както от гледна точка на регуляторните изисквания, така и от гледна точка на вътрешното за Дружеството разбиране за обезпечаване на рисковия си профил предвид стратегията за развитие.

В процеса на установяване на оптималния размер на капитала, Групата оценява всички оказващи влияние фактори – нарастващето на активите, промяната в рисковия профил на Групата, вероятността за оперативни и други загуби.

За осигуряване на необходимата за ефективното управление на капитала вътрешноконтролна среда, Групата усъвършенства и развива технологиите и процедурите и разширява вътрешноконтролните механизми. Групата създава подходяща управленска информационна система за ефикасна подкрепа на контрола и отчетността при управлението на капитала.

Групата, изчислява капиталовото изискване за платежоспособност най-малко веднъж годишно и отчита резултата от изчислението пред КФН. Групата, поддържа допустими собствени средства, покриващи последното отчетено капиталово изискване за платежоспособност и наблюдава постоянно размера на допустимите собствени средства и капиталовото изискване за платежоспособност.

Ако рисковият профил, се отклонява значително от допусканията, стоящи в основата на последното отчетено капиталово изискване за платежоспособност, Групата преизчислява незабавно капиталовото изискване за платежоспособност и го отчита пред Комисията. Групата, изчислява минималното капиталово изискване най-малко на тримесечие и отчита резултата от изчислението пред комисията.

Като част от оценката за съвкупните си нужди по отношение на платежоспособността, Групата анализира дали ще спазва непрекъснато нормативно установените капиталови изисквания от Платежоспособност II в тригодишен хоризонт и включва най малко:

- а) потенциалните бъдещи съществени промени в рисковия профил;
- б) количеството и качеството на собствените си средства за целия период на бизнес планиране;
- в) състава на собствените средства по редове и как този състав може да се промени в резултат на обратно изкупуване, изплащане и дати на падеж през периода на бизнес планирането.

б) поотделно за всеки ред — информация относно структурата, размера и качеството на собствените средства към края на отчетния период и към края на предходния отчетен период, включително анализ на значителните промени във всеки ред през отчетния период

Капитал от първи ред	/в хил. лв./	31.12.2022	31.12.2021
Обикновен акционерен капитал (включително собствени акции)		24 195	20 045
Излишък от средства (резерви)		0	0
Резерв за равниране		43 994	34 470
Миноритарен дял, признат в груповото покритие		1 881	1 259
Капитал от трети ред			
Сума, равна на стойността на нетните отсрочени данъчни активи		0	0
Разбивка на резерва за равниране:	31.12.2022	31.12.2021	
Превишение на активите над пасивите		70 070	78 832
Собствени акции (държани пряко или косвено)			
Очаквани дивиденти, разпределения и отчисления			
Други позиции от основни собствени средства		26 076	44 361
Корекция за позиции от ограничени собствени средства по отношение на портфейли, за които се прилага изравнителна корекция и обособени фондове		0	0

Превишение на активите над пасивите — разпределение на разлики от оценката (в хил. лв.):

	31.12.2022	31.12.2021
Разлика в оценяването на активите	-102 508	-99 347
Разлика в оценяването на технически резерви	-100 520	-93 616
Разлика в оценяването на други пасиви	-38 730	-38 674
Общо резерви и неразпределени печалби от финансови отчети	7 251	1 528
Резерви от финансови отчети, коригирани за разлики от оценката по „Платежоспособност II“	43 994	34 470
Превишение на активите над пасивите, което се дължи на позициите от основни собствени средства (в изключение на резерва за равняване)	26 076	44 361
Превишение на активите над пасивите	70 070	78 832

Очаквана печалба, включена в бъдещите премии

Сумата на очакваната печалба, включена в бъдещите премии, записана от Дружествата в Групата е изчислена съгласно изискванията на чл. 260(2) от Делегирания регламент и възлиза на 42 млн. лв. в края на 2022г.

В Групата няма позиции, които се приспадат от собствените средства и няма ограничения, засягащи тяхната наличност и преносимост, затова пълният размер на собствените средства е допустим за покриване на Капиталовото изискване за платежоспособност и пълният размер на собствените средства от първи ред е допустим за покриване на Минималното капиталово изискване.

Нямаме портфели и фондове, които да са обект на преходни разпоредби по членове 308б (9) и 308б (10) от Директива 2009/138 / ЕО. Дружеството не прилага преходни разпоредби.

Минималното капиталово изискване (MCR) и Общото капиталово изискване (SCR) се изчисляват при използване на стандартната формула.

Групата няма подчинен дълг.

Д.2 Капиталово изискване за платежоспособност и минимално капиталово изискване

Таблицата показва SCR и MCR за Групата към 31 декември 2022 и към края на предходния отчетен период:

	В хил. лв.	към 31.12.2022г.	към 31.12.2021г.
Капиталово изискване за платежоспособност	60 518	70 883	
Минималното капиталово изискване	15 129	17 721	

Капиталово изискване за платежоспособност

Като 31 декември 2022 сътношението на допустимите собствени средства към капиталово изискване за платежоспособност е 116 % процента, при 111% за предходната година.

Групата прилага стандартната формула за изчисляване на капиталовото изискване за платежоспособност.

Групата не прилага специфични за предприятието параметри (USPs), за да изчисли своето капиталово изискване за платежоспособност.

Групата не използва опростени изчисления в никой от рисковите модули или под-модули, при изчисляване на капиталовото изискване за платежоспособност.

Преизчислението на стойностите на Баланса по Платежоспособност 2 не води до формиране на отсрочени данъчни активи.

Таблицата по-долу показва сумата на капиталовото изискване за платежоспособност, разделена по рискови модули:

Модул на риска	/в хил. лв./	31.12.2022	31.12.2021
Пазарен риск		12 901	14 122
Риск от неизпълнение от страна на контрагента		8 429	6 186
Подписвачески риск в животозастраховането		0	0
Подписвачески риск в здравното застрахование		3 040	2 127
Подписвачески риск в общото застрахование		51 820	64 653
Диверсификация		-14 628	-13 985
Риск, свързан с нематериални активи		0	0
Основно капиталово изискване за платежоспособност	61 562	73 103	
Операционен риск		5 678	5 656
Способност на техническите резерви да покриват загуби		0	0
Способност на отсрочени данъци да покриват загуби		-6 723	-7 876
Капиталово изискване за дейност, извършвана съгласно член 4 от Директива 2003/41/ЕО		0	0
Вече определен добавен капитал		0	0
Капиталово изискване за платежоспособност	60 518	70 883	

Корекцията за Способността на отсрочените данъци да покриват загуби не превишава събира от корекциите, признати в индивидуалните отчети на двете консолидирани дружества.

Приносът на двете дружества в капиталовото изискване е, както следва:

	2022г.	2021г.
принос ОЗОК Инс	3 730 243 лв.	3 120 256 лв.
принос ОЗК – Застраховане	56 787 351 лв.	67 762 693 лв.

Към 31.12.2022г. Делът на миноритарните акционери в превишението на собствените средства на ОЗОК Инс над приноса му в груповото капиталово изискване е 1 044 хил.лв. Остатъкът от миноритарния дял, който може да се признае в собствените средства за груповото покритие на капиталовото изискване възлиза на 1 881 хил.лв.

Минималното капиталово изискване

Към 31 декември 2022 съотношението на допустимите собствени средства към минималното капиталово изискване е 463%, при 445 % за предходната година.

Таблицата по-долу посочва факторите, използвани за изчисляване на минималното капиталово изискване.

Входни данни	/ в хил. лв./	31.12.2022	31.12.2021
Резултат за Минимално капиталово изискване на база линейната формула за общозастрахователни и общопрезастрахователни задължения	14 175	15 470	
КИП	60 518	70 883	
МКИ — горна граница (45% от КИП)	27 233	31 897	
МКИ — долната граница (25% от КИП)	15 129	17 721	
Абсолютна долната граница на МКИ (съгласно КЗ)	7 823	12 400	
Минимално капиталово изискване	15 129	17 721	

Изчисленото минимално капиталово изискване попада над абсолютната долната граница, определена в чл.192 ал. 2 от Кодекса за застраховане, поради което МКИ се определя равно на изчисленото.

Д.3 Използване на подмодула на риска, свързан с акции, основаващ се на срока, при изчисляването на капиталовото изискване за платежоспособност

Групата не използва подмодула на риска, свързан с акции, основаващ се на срока.

Д.4 Разлики между стандартната формула и всеки използвани вътрешен модел

Групата използва стандартната формула и не използва вътрешен модел за изчисляване на капиталовото изискване за платежоспособност.

Д.5 Нарушения на минималното капиталово изискване и нарушения на капиталовото изискване за платежоспособност

Не е имало нарушения на минималното капиталово изискване или капиталовото изискване за платежоспособност по време на отчетния период.

Д.6 Друга информация

Няма.

Докладът е одобрен от Съвета на директорите на 16.05.2023г.

Александър Личев
Изпълнителен директор

Румен Димитров
Изпълнителен директор